

Opravništvo: Ljubljana, Knafjeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Glavni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392.
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. čez. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafjeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Položaj v Pacifiku

S sklepom nove vojaške zveze med Nemčijo, Italijo in Japonsko se je te-
žišče mednarodne politične situacije še
bolj preneslo na Tih ocean. Na prvi po-
gled se zdi ta ugotovitev nemara neko-
liko prenapetostna, toda odkar imamo
dodane izjave, zlasti pa izjavo Sovjet-
ske unije, se zdi takšno tolmačenje po-
vsem točno.

Do razširjenja vojne more priti na
raznih krajih. Še nedavno so se stop-
njevali očitki na račun Turčije in Gr-
čije, od časa do časa se ponavljajo
glasovi, da se bliža prilika, ko bo tudi
Španija spremenila svoje razmerje do
vojne. Toda tudi če se zgodi ena ali
druga od naznačenih napovedi, bi v teh
primerih morebitno razširjenje vojne
dovedlo le malo novega v spopad. Ako
bi se pri tem začela zares nova, na no-
vih temeljih zasnovana ofenziva zoper
kolonialno britansko posest v Afriki, bi
v glavnem vendarle ostale udeležene v
njej dočedane velesile, Italija in Nem-
čija na eni ter Anglija na drugi strani.

Povsem drugačna pa je stvar, ako bi
se vojna razširila na katero od treh
velesil, ki so sedaj še izven vojnega spo-
pada. Stališče Japonske je že jasno,
prav tako več ali manj tudi stališče
ameriških Zedinjenih držav, toda to
predupremo glede atlantskega področja.
Prepusitev britanskih oporišč ob
vzhodni ameriški obali je pomenila de-
jansko toliko kot sklep obrambne zve-
ze med Veliko Britanijo in Zedinjeni-
mi državami za primer, da bi se vojna
razširila na Atlantski ocean in se s tem
približala Ameriki. Rimski pakt v
tem pogledu ni ničesar spremenil in tu-
di ni preduril dotedanjega razmer-
ja sil.

Močno drugačna pa je stvar glede
Pacifika, Tihnega oceana. Za tamkajšnje
razmerje sil pomeni nova trojna zveza
važno formalno novost, dasi v dejans-
kem smislu tudi tu ne prinaša bistven-
nih sprememb. S tem, da je opredeli-
la stališče Japonske, je opozorila na
možnosti razširjenja vojnega spopada.
Zakaj v Tihem oceanu so v razvoju na-
petosti, ki se ne bodo zlepa polegale,
marveč verjetno še usodno stopnjevale.

Prvi problem je vprašanje ameriško-
britanskega sodelovanja. Že dolgo pri-
hajajo poročila, da se vodijo med Zedi-
njenimi državami ter Britanijo in nje-
nimi dominijoni pogajanja za sklenitev
podobnega obrambnega sodelovanja v
Tihem oceanu, kakor je bilo sklenjeno
za Atlantski ocean in posebej s Kanado.
Nepristano se ponavljajo vesti, da je v
razgovorih posebno Singapur, ki naj bi
postal skupno ameriško in britansko
mornariško in letalsko oporišče, seveda
poleg mnogo drugih v ta namen od-
branih točk. Od japonske strani so pri-
hajale izjave, da bi v Tokiu tako so-
delovanje smatrali za izzivanje in da
bi pomenilo sovražno dejanje. Razgo-
vori o predlogih za slično obrambno
zvezo med Avstralijo, Novo Zelandijo
in Ameriko, kakor je bila sklenjena s
Kanado, bi pomenila še večje ojačanje
za pacifiško pozicijo Velike Britanije.
Med Avstralijo in Filipini, ameriško
posestjo, pa leži Nizozemska Indonezija,
ki je ogromne gospodarske in strateške
važnosti, tako za ameriško kakor za
britansko pozicijo. Komaj je mogoče
dvomiti o tem, da ima tudi nizozemska
posest podobno mesto v pacifiških raz-
govorih kakor katerakoli britanska po-
sest ali dominijon.

Druga kritična zadeva je francoska
Indokina. Tamkaj so se že namestili Ja-
ponci in komaj moremo dvomiti, da
bodo stremeli za tem, da ostanejo v de-
želi. Ne bo jim težko izzivati po potre-
bi nove konflikte in jih izrabljati za
razširjenje zasedbenih prostorov. Pri
tem se še sedaj naslanjajo na siamske
aspiracije, ki so proizvod skupne di-
plomatske strategije. Nihče ni mogel
pričakovati, da se bo Amerika angaži-
rala učinkovito v obrambo francoskih
kolonialnih posesti. Saj je vlada v Vi-
chiju poklicana, da nastopi in se ob-
rne po pomoč. Kakor doslej, seveda tudi
poslej česa takega ni pričakovati. Wa-
shington se je moral v dani situaciji
zadovoljiti s formalno opozoritvijo, da
japonsko postopanje ni v skladu z da-
no izjavo o spoštovanju statusa quo.
Toda za eventualne bodoče konflikte v
Tihem oceanu ni vseeno, ali imajo Ja-
ponci svoja oporišča v bližini Singapu-
ra, nedaleč od Filipinov, južno od bri-
tanskega Hongkonga, ali ne.

Nadaljni konfliktni predmet je Ki-
tajska. Zedinjene države so ji pravkar
dovolile nove kredite, kar so jim seveda
v Tokiu zelo zamerili. V kratkem po-
teče britanska prepoved prevoza skozi
Birmo, kjer so mogli Kitajci dovažati
vojni material. Pogodba o prepovedi se
je bila sklenila samo za dobo treh me-
secev, ki ravno sedaj potekajo. S po-
godbo si je Anglija skušala pridobiti
naklonjenost Japonske, pa je zato žrtvo-
vala Čangkajška. Sedaj se čujejo gla-
sivi, da dogovora ne bo obnovila in to
na posebno prigovarjanje Amerike, ki
želi po tem potu zalagati nacionalno
kitajsko vlado ter jo jačiti za odpor
zoper invazijo Japoncev. Kolikor bolj

Velike spremembe v angleški vladi

**Chamberlain ni več minister — Svoje šefe je zamenjala tudi vrsta resornih ministr-
stev — Novi člani vojnega kabineta — Notranji minister je postal socialist Morrison**

London, 3. okt. j. (Reuter.) Ministrsko
predsedstvo je davi objavilo obvestilo o
nekaterih izpremembah v sestavi Chur-
chillove vlade. Izpremembe so naslednje:
Namesto bivšega ministrskega predse-
dnika Nevilla Chamberlaina, ki je podal
ostavko kot lord prezident ministrskega
sveta, je bil imenovan dosedanji minister
za notranjo varnost sir John Anderson. Na
mesto ministra Andersona je bil imenovan
dosedanji minister za prehrano Herbert
Morrison. Baron Cramborne, doslej vrhov-
ni nadzornik državne blagajne, je bil ime-
novan za tajnika angleških dominionov ter
bo v tem činu zamenjal dosedanjega taj-
nika Caldecotta, ki je postal minister za
pravosodje. Sedanjí pravosodni minister
Stewart je podal ostavko.

Novi minister za prehrano je postal sir
Andrew Duncan, ki je imel poprej resor
trgovinskega ministrstva. Za trgovinskega
ministra pa je bil imenovan kapitan Lytt-
leton. Ministrstvo za javna dela in grad-
nje je prevzel bivši minister za promet sir
John Reith, čigar službeni delokrog bo še
le predpisan s posebno uredbo. Na njego-
vo mesto pa je bil v prometnem ministr-
stvu imenovan podpolkovnik Moore Bra-
bazon. Predsednik vlade Churchill je hkrati
povabil na sodelovanje v ožji vojni ka-
binet sira Kingsleya Wooda in Ernesta
Bewina. Ožji vojni kabinet tvori sedaj
Churchill, Halifax, Greenwood, Attlee, lord
Beaverbrook, Kingsley Wood in Ernest
Bewin.

Chamberlainovo demisijsko pismo

London, 3. okt. j. (Reuter.) O priliki svo-
jega izstopa iz britanske vlade je Cham-
berlain naslovil na ministrskega predse-
dnika Churchilla pismo, v katerem med
drugim piše:

»Ljubi Winston! Ko sem se šest mesecev
po svoji operaciji vrnil v London, sem
upal, da se bo moja delovna sila počasi
povečala, dokler ne bom mogel v polni
meri zadostiti zahtevam, ki jih boste sta-
vili name! Na nesrečo pa se to upanje ne
more uresničiti in težave, ki se čisto po-
javijo po operaciji, kakor tudi izredni na-
por v vojnem času so doprinesli svoje, da

sem bolj slab kakor pa sem bil. Odkar sem
se vrnil z dežele, se je sicer moje zdrav-
stveno stanje nekoliko poboljšalo, toda iz-
previdel sem, da bo minulo še mnogo časa,
preden bi lahko upal, da bi mogel zadostiti
svojim dolžnostim, katerih izpolnjevanje
je članu vojnega kabineta potrebno. Pod
temi okoliščinami se mi zdi, da me od-
vežete od moje sedanje odgovornosti ter
mi dovolite predati kralju mojo demisijo.»

V drugem delu pisma se Chamberlain
zahvaljuje Churchillu in mu izreka svoje
popolno zaupanje. Churchill je odgovoril
med drugim: »Jaz sam in vsi moji tovariši
so obdučovali vaš neomajni pogum in vašo
voljo. Nasveti, ki sem jih prejemal od
vas, odkar niste bili več moj šef, so nas
vse krepiли in podpirali v času, ki bo
morda spoznan za kritično obdobje seda-
nje vojne. Storili ste vse za zmago, kar
je bilo v vaših močeh. Kakor naši očete,
tako smo bili tudi mi nvezani na menjačoče
se politično dogajanje, zdaj v skupnem
delu, zdaj zopet ločeni. Toda ako se ozrem
nazaj na zadnja leta tovariškega sode-
lovanja, me prevzema le najgloblje spoš-
tovanje do vas.»

„Pomlađitev“ vlade

London, 3. okt. s. (Reuter.) Splošno pre-
vladuje prepričanje, da je ministrski pre-
sednik Churchill z novo rekonstrukcijo zelo
ojačal svojo vlado. Med novimi ministri so
ugledne osebnosti političnega in gospodar-
skega življenja. Sir Andrew Duncan, ki pre-
vzame ministrstvo za oboroževanje, je znan
kot odlični gospodarstvenik in se je kot
tak izkazal že kot trgovski minister. Novi
trgovski minister kapetan Olliver Lyttle-
ton je v političnem življenju sicer neznan
osebnost, udejstvoval se je pa že od začet-
ka vojne kot vodja urada za kontrolo na-
kupa kovin. Značilnost rekonstrukcije je
tudi v tem, da je sedaj povprečna starost
članov vlade znižala. Niti eden novih
ministrov še ni star 60 let. Novi predse-
dnik tajnega sveta sir John Anderson ima
58 let, novi notranji minister, socialistični
vodja Morrison pa 52 let. Ministra Little-
ton in Cramborne sta stara po 47 let.

Japonska pogajanja s Sovjetsko Rusijo

**Posebna misija novega japonskega veleposlanika v
Moskvi — Poskušal bo doseči nenapadno pogodbo**

Tokio, 3. oktobra. s. (DNB) Mnogi ja-
ponski listi se zavzemajo za sklenitev ne-
napadne pogodbe med Rusijo in Japono-
sko. »Asahi Simbun« piše v zvezi s tem,
da berlinska trojezica ni samo potrdila od-
stoječih dobrih odnosov med Nemčijo in
Rusijo, temveč pomeni tudi izraz volje z
japonske strani, da bi se rusko-japonski
odnosji stabilizirali. List naglašja, da je
z japonskega stališča rešitev vseh odprtih
vprašanj med Rusijo in Japonsko povsem
možna.

Tokio, 3. okt. br. (Stefani) Novi japonski
poslanik v Moskvi general Tatekava na-
merava že te dni odpotovati na svoje novo
službeno mesto. General je imel s pred-
sednikom vlade knezom Konojem in člani
vrhovnega vojnega sveta včeraj in danes
dopolodne več razgovorov, ki so se nanašali
na njegovo misijo. Kakor zatrjujejo po-
učeni krogi, je general Tatekava dobil od
japonske vlade obširna pooblastila za ure-
ditev vseh spornih vprašanj z Rusijo. Po-
verjena mu je bila naloga, da doseže z Ru-
sijo podoben sporazum, kakor ga je do-
segla Nemčija ob pričetku evropske vojne.

se bo ostril razdor med Japonsko in
Ameriko, toliko bolj intenzivno bo so-
vedo sodelovanje med Kitajsko in Ame-
riko, a tudi Anglijo. Toda prav tu se
svet vprašuje, če ima in če more imeti
Japonska interes na tem, da se zaplete
v vojno z Ameriko. Nekateri menijo,
da ne, zlasti pa ne, ako more brez tega
doseči velike osvajalne uspehe bodisi
v Indokini ali na Kitajskem. Tako tol-
mačijo zadnje dogodke zlasti v Ameri-
ki, kjer ne vidijo — vsaj zatrjujejo
tako — povoda za trditve o povečani
japonski bojažljivosti.

Stara resnica je, da je Rusiji zelo
pogodu, ko se Japonska razširja proti
pacifiškemu jugu, saj se s tem oddalju-
je od celinskih azijskih sfer, kjer je Mo-
skva najbolj občutljiva. Toda kitajska
vojna je tisto poglavje, kjer gredo pota
narazen in kjer se kljub vsemu utema-
ruje ruski, ameriški in britanski intere-
si. Ruski tisk še vedno obilo poroča o
borbah na Kitajskem in očitno dobi-
va Čangkajšek še vedno pomoč od ru-
ske strani. Toda sedaj se napoveduje,
da bo svet izvedel, kako so razdeljene
interesne sfere tudi v vzhodnoazijskem
področju in kako bodo s tem zadovolji-
li tudi Moskvo. Treba je počakati, da
se potrdijo ali pa demantirajo te vesti,
dotelej pa moramo sklepiti, da se stali-
šča glede Kitajske niso bistveno spre-
menila.

sijo podoben sporazum, kakor ga je do-
segla Nemčija ob pričetku evropske vojne.

Nov šef japonskega generalnega štaba

Tokio, 3. okt. j. (Domej.) Šef generalne-
ga štaba japonske armade princ Kanin je
podal ostavko in je bil na njegovo mesto
imenovan bivši vojni minister in povelj-
nik japonskih čet v severni Kitajski ge-
neral Sudžijama. Novi šef generalnega
štaba je star 60 let, njegovemu predniku pa
je bilo 76 let. Vojno ministrstvo je izšlo
službeno pojasnilo, da je izmenjava v vod-
stvu generalnega štaba posledica dejstva,
da je japonsko-kitajski spor prešel v svo-
jo poslednjo fazo.

Knez Kanin je imenovan za predsedni-
ka vrhovnega vojnega sveta.

Incident ob siamski meji

Tokio, 3. okt. s. (Tass.) Agencija Domej
poroča iz Bangkoka, da je prišlo 29. sep-
tembra v bližini severne meje Sijama do
obmejnega incidenta, ko so francoski in-
dokitski policisti ubili nekega siamskega
trgovca, ki je prestopil mejo brez potnega
lista.

Včeraj je zaradi tega incidenta izročila
siamska vlada francoskemu poslanstvu v
Bangkoku protestno noto, v kateri zahteva
kaznovanje krivcev, povračilo škode in
strogo preiskavo.

Tokio, 3. okt. s. (Tass.) Agencija Domej
javlja iz Bangkoka, da je treba smatrati
vprašanje siamskih teritorialnih zahtev
napram francoski Indokini slej ko prej kot
odprto in popolnoma nerešeno.

Zagonetne eksplozije v Švici

Bern, 3. oktobra. AA. (Stefani) V zna-
ni tovarni orožja in streliva v Erliconu
je prišlo včeraj do dveh eksplozij. Tretja
in najtežja eksplozija pa je bila sinoči in
je bilo 11 oseb ranjenih. Vzroki eksplozij
še niso znani, vendar pa se postavljajo
vprašanja, če ne gre za sabotažo »angle-
ške znanke«. V zvezi s temi eksplozijami
je začelo več tisoč delavcev stavkati za-
rad nevarnosti in pa, da bi dosegli pove-
čanje mezd.

Berlin, 3. oktobra. AA. (DNB) Itali-
janski tisk obširno komentira celo vrsto
tajstvenih eksplozij, do katerih je pri-
šlo v neki švicarski tovarni v Erliconu.
Dopisnik »Giornale d'Italia« poroča, da
so te eksplozije zbudile velik nemir v de-
lavskih krogih. Isti dopisnik med drugim
tudi pravi: »Zelo značilno je, da se je pred
omenjenimi eksplozijami razširjala govorica
o udejstvovanju angleških atentatorjeve

Posledice

Chamberlainovega umika

Stockholm, 3. okt. j. »Dagens Nyheter«
objavlja hkrati z vestjo o izstopu bivšega
ministrskega predsednika Chamberlaina iz
Churchillove vlade tudi poročilo svojega
londonskega dopisnika o možnih nadaljnjih
izpremembah na krmilu Velike Britanije.
Kar se tiče odstopa politično izredno trdo-
živega Chamberlaina, se kot glavni vzrok
navaja njegovo slabo zdravstveno stanje.
Razen izprememb, ki jih je prinesel njegov
odstop, pa se pričakuje v bodočnosti še
mnoge nadaljnje pregrupacije.

Nadaljnji važen problem, ki ga je spro-
žila Chamberlainova odstopitev iz vlade, je
njegovo nasledstvo v vodstvu konservativ-
ne stranke. Po mnenju poučenih londonskih
krogov Churchill ne želi prevzeti tega me-
sta, da se ne bi spremenil značaj njegove
sedanje vlade, ki velja za vlado nacionalne
koncentracije. Poleg tega se v vrstah kon-
servativne stranke izraža želja, da bi pri-
šla na vodstvo stranke mlajša moč, ker je
Churchill itak prezaposlen z vodstvom vla-
de. Kot bodoči vodja konservativne stranke
se na prvem mestu razen Chamberlaina imenuje
Anthony Eden, na drugem pa se-
danji podtajnik v zunanjem ministrstvu
Butler. V gotovih političnih krogih se Bu-
ter sploh označuje kot bodoča vodilna osebnost
v angleški politiki.

Reuter o Chamberlainu

London, 3. oktobra. AA. (Reuter) Di-
plomatski urednik agencije Reuter piše gle-
de na ostavko podpredsednika vlade Cham-
berlaina, da ta ostavka ni nikogar pre-
senetila, ker je znano, da je bil bivši bri-
tanski ministrski predsednik že dalj časa
bolan in se je v zadnjem času mudil na
bolniškem dopustu. Zatem govori diplo-
matski urednik Reuterja o velikih zaslu-
gah Nevilla Chamberlaina in zlasti pod-
črtava, da je bil Chamberlain predsednik
britanske vlade v času, ko je bila napo-
vedana vojna. Dalje poudarja velike za-
sluge, ki si jih je Chamberlain pridobil
pred vojno, zlasti pa naglašja njegovo vlo-

go v Monakovu. Končno Reuterjev diplo-
matski urednik pravi: »Chamberlain je bil
do zadnjega časa pred vojno pristaša po-
mirljive politike, ko pa je postalo očivid-
no, da takšne politike ni mogoče več iz-
vajati, je posvetil vse svoje moči vojsko-
vanju.»

Churchill postane tudi šef stranke

London, 3. okt. s. (Reuter) V pismu, ki
ga je poslal danes popoldne vodstvu kon-
servativne stranke, je sporočil bivši mi-
nistrski predsednik Chamberlain, da odla-
ga tudi predsedstvo stranke. Vsebinska pisma
bo prečitana na tajni seji poslancev kon-
servativne stranke, na kateri bodo poslani-
ci izvolili tudi novega predsednika.

Napovedujejo, da bo predsedstvo kon-
servativne stranke prevzel ministrski pre-
sednik Churchill.

Prvi berlinski komentar

Berlin, 3. okt. AA. (DNB) V nemških po-
litičnih krogih v zvezi s prenosno angle-
ške vlade, ki tukaj ni povzročila nobenega
presenečenja, ne pričakujejo, da bi se do-
sedanja politika angleške vlade kaj spre-
menila, prav gotovo pa ne zunanja politi-
ka. V Berlinu opozarjajo na to, da pred-
stavlja prenosna angleške vlade posledico
dejanjskega stanja, ki izvira iz čedalje
močnejše kritike angleškega prebivalstva
napram nezadostnim ukrepom in napram
načinu vodstva vojne, zlasti pa po neuspe-
hu angleškega dejanja pred Dakarjem pro-
ti nekdanjemu zavezniku. V berlinskih kro-
gih se zelo malo zanimalo za to prenosno
slejo ko prej: borba do zmage. S tega sta-
lišča povzroča novi položaj v Londonu ne-
kaj zanimanja in toliko, ker mora Churchill
očividno popuščati javnemu mnenju v An-
gliji. Churchill je hotel s Chamberlainovim
odstopom narediti veliko kretnjo Cham-
berlain je bil namreč tisti, ki je lani na-
povedal vojno. V Berlinu opozarjajo samo
še na Chamberlainove besede v začetku te
vojne, s katerimi je želel politično smrt
nemškimi voditeljem, pa se je sešaj to naj-
prej njemu zgodilo.

Carinska unija Argentine in Brazilije?

**Važna gospodarska posvetovanja v Rio de Janeiru
Gospodarski blok kot osnova za tesnejšo strnitve
in večjo neodvisnost južnoameriških držav**

Madrid, 3. okt. j. (Transocean.) London-
ski dopisnik madriškega lista »YA« javlja
svojemu listu senzacionalno vest o možno-
sti bližnje proglavitve carinske unije med
glavnima južnoameriškim republikama Ar-
gentino in Brazilijo. Dopisnik zatrjuje, da
so iz Rio de Janeira prispele v London ve-
sti, da sta se tamkaj sestali argentinska in
brazilska trgovinska delegacija, katerih na-
meti, je pripraviti podlago za odločilno kon-
ferenco, ki naj uredi to vprašanje. Po in-
formacijah, s katerimi doslej razpolagajo v
Londonu, je mogoče zaenkrat računati s ca-
rinsko unijo med tema dvema največjima
državama Južne Amerike, in to v prvi vr-
sti zaradi tega, ker se Argentina in Bra-
zilija gospodarsko v veliki meri spopolnjuje-
ta. Prebitok argentinskega žitnega pridelka
bi se v Braziliji zamenjal za odvisno pro-
izvodnjo braziljskega železa in premoga. Mi-
mo gospodarsko važne spremembe pa bi ca-
rinska unija tudi politično pomenila močan
blok, ki bi tvoril osnovo za večjo samo-
stojnost obeh držav in z njima ostalih juž-
noameriških republik v političnem in gospo-
darskem pogledu.

Washington, 3. okt. p. (UP) Ministrstvo
za informacije je objavilo, da se bo 125

enot raznih tipov ameriškega brodovja
zbralo na Atlantiku, ne da bi se s tem
zmanjšala moč vojnega brodovja na Paci-
fiku. Med novimi enotami na Atlantiku bo-
do ladje, ki bodo prišle iz ladjedelnice, ter
oborožene trgovske ladje.

Washington, 3. oktobra. AA. (DNB) Mo-
nariški minister je danes sporočil, da
Zedinjene države ne nameravajo zaradi
namovejšega razvoja dogodkov na Tihem
oceanu okrepiti svojih eskader na Daljnem
vzhodu, rečnih patrol na Jangceju in gar-
nizij na Filipinih. Na vprašanje, ali mor-
nariško ministrstvo vodi z Anglijo pogaja-
nja o uporabi Singapura kot oporišča, je
ameriški mornariški minister dejal, da
takšnih razgovorov ni bilo. Zatem je iz-
javil, da še ni sprejet sklep o prijateljskem
potovanju ameriških pomorskih enot v
Avstralijo in Novo Zelandijo.

Washington, 3. oktobra. AA. (DNB) Vr-
hovni poveljnik ameriških pomorskih sil
na Tihem oceanu admiral Rocaardson bo
prispel te dni v Washington, kjer bo imel
razgovore z mornariškim ministrom Kno-
xom.

New York, 3. okt. s. (Reuter) Ameriška
mornariška komisija je dospela na kraji-
ski obisk v glavno mesto Bahamskega otoč-
ja, Nassau.

V nezasedeni Franciji

**General Huntzinger o reorganizaciji francoske vojske
Internacije prejšnjih politikov**

Vichy, 3. okt. AA. (Havas.) Vojni mini-
ster general Huntzinger je izdal francoski
vojski dnevno povelje, v katerem pravi med
drugim: »Ko se lotevam naloge, da po pre-
muru preuredim francosko vojsko, se obra-
čam na vsakega posameznika med vami.
Morala naše vojske mora sloneti vedno na
dveh glavnih temeljih: na bratstvu in po-
korščini do starejših. Iz te zmanjšane vojske
moramo napraviti vojsko, ki bo boljša
in eden glavnih sestavnih delov preporoje-
nega naroda. V tej vojski se bo gojila pra-
va ljubezen do domovine. Zaradi sedanjih
žalostnih časov bo morala vojska v svoji
čisti in topli duši vedno misliti na lepo bo-
dočnost, kakor se spodobi narodu, ki je po-
nošen na svojo preteklost in ki je imel
vedno dovolj poguma, da je prenesel vse,
kar je dala bodočnost.»

Vichy, 3. okt. j. (Havas.) Zadnje dni je
francoska vlada odredila internacijo nekaj
nadaljnjih bivših ministrov ter nekdanjih
vodilnih političnih osebnosti. Med drugimi

je bil interniran tudi bivši minister Poma-
ret. Ker so se o teh internacijah širile vsa-
kovrstne govorice, je vlada izdala službeno
pojasnilo, v katerem naglašja, da gre v vseh
teh primerih le za politične varnostne ukre-
pe, ki nimajo ničesar skupnega z napoveda-
nimi procesi pred vrhovnim državnim sodi-
ščem v Riomu niti s poslovanjem nedavno
ustanovljenega vrhovnega vojaškega sodi-
šča.

Vichy, 3. okt. s. (Ass. Press.) Francoske
oblasti so odredile zaplenbo imetja več po-
litičnih oseb, ki so v emigraciji, med njimi
novinarja Pertinaxa in Tabouviere.

Vichy, 3. okt. AA. (Havas.) Med fran-
coskimi in nemškimi okupacijskimi oblast-
mi je bil dosežen sporazum glede poštnega
prometa med nezasedeno in zasedeno Fran-
cijo. Za dopisovanje se bodo uvedle posebne
dopisnice z že natisnjenimi besedilom.
Dopisnice so enotne in jih bodo prodajali
vsi poštni uradi. Dopisnice bodo ehvezne za
vse dopisovanje.

V Egiptu: nič novega

Doslej najkrajši vojni poročili z obeh strani

Rim, 3. okt. br. (Stefani) Vrhovno poveljstvo italijanske vojske je davi objavilo svoje 118. službeno vojno poročilo, v katerem pravi:

V severni Afriki so sovražna letala napadla Guro, kjer pa ni bilo ne škode ne žrtev. Dve sovražni letali sta bili sestreljeni. Pri drugih napadih na Eluak in Buno - Kenji ter na Assab so bili trije mrtvi in 9 ranjenih. Gmotna škoda je neznatna.

Kairo, 3. okt. AA. (Reuter) Glavni štab britanskih oboroženih sil sporoča: Nič novega.

„Glavni cilj je

Aleksandrija“

Berlin, 3. okt. AA. (DNB) »Berliner Börsenzeitung« objavila članek admiralga Gadowa. Pisec primerja pohod rimskih legionarjev pod vodstvom vojskovodje Scipiona Afričana s sedanji pohod italijanskih čet v Egiptu. Pohod proti Aleksandriji primerja s pohodom rimskih legij proti Kartagini. Članek pravi med drugim:

Zadnji cilj tega italijanskega prodiranja je Aleksandrija, ki je sicer še precej oddaljena in pot do nje skoro neurehodka. Toda zavzete Aleksandrije je eden izmed vojnih ciljev, ker je tam zbirališče angleških pomorskih sil in glavno oporišče za sovražno brodovje v vzhodnem in srednjem delu Sredozemskega morja.

Nato govori pisec o vlogi angleških vojnih sil v Sredozemskem morju in pravi: »Strateška vloga, ki jo je angleško brodovje igralo v Egiptu in v vzhodnem de-

lu Sredozemskega morja, je neznatna. Ti sta pomorska sila, ki s svojo ofenzivno močjo ne more izsiliti kakršnekoli odločitve, niti z blokado premagati sovražnika, je zelo dvomljiva, zlasti tedaj, če je pod stalnim ognjem svojega nasprotnika. Če bodo Italijani po suhem zasedli Aleksandrijo, tedaj si bo moralo to brodovje poiskati drugo, varnejše pristanišče. Takih pristanišč pa v Sredozemskem morju ni, ker so pristanišča Port Said, Haifa in Famagusta na Cipru stalno izpostavljena ognju italijanskih bombnikov. Prav tako pa križari na morju več sto podmornic in hitrih bojnih čolnov. Padec Aleksandrije bi pomenil zlom angleške nadoblasti nad tem delom Sredozemskega morja.

Na Kreti internirani

angleški letalci

Atene, 3. oktobra. AA. (DNB) Posadka angleškega letala, ki je pristalo na Kreti, je bila internirana.

Nova angleška ojačenja

Stockholm, 3. okt. j. »Stockholms Tidningen« objavlja informacije svojega londonskega dopisnika, po katerih je bilo v septembru iz Anglije odpravljenih večje število angleških čet na razne točke Bliznjega orientala. Glede ozadja teh vojaških transportov ni mogoče dobiti v londonskih krogih nikakih pojasnil. Glede nadaljnjega razpleta dogodkov na Bliznjem vzhodu pravijo v poučenih angleških krogih, da je treba v prvi vrsti čakati, kakšno stališče bo zavzela Španija v sedanjem evropskem sporu.

Angleška vojna poročila

Nemški napadi so bili včeraj manj hudci kakor v prejšnjih dneh — Novi poleti nad Nemčijo

London, 3. okt. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo sta objavili davi naslednji komunikacije:

Cepprav so sovražni letalski napadi preteklo noč veliki predvsem Londonu in južnovzhodni Angliji, so bili izvršeni napadi tudi na mnoge druge dele države.

V Londonu so bile bombe zopet vržene brez cilja na več delov mesta. Mnogo ih je in trgovin je bilo poškodovanih.

O mnogih napadih poročajo iz južnovzhodne Anglije. Zažgalne in eksplozivne bombe so bile vržene na več točkah. Povzročeni so bili požari, ki pa so bili vsi hitro omejeni.

Tako v Londonu kakor tudi drugod v Angliji so napadi preteklo noč povzročili manjše število žrtev in povzročena škoda nima večjega obsega.

Angleška letalska letala so ponoči sestrelila nemški bombnik.

London, 3. okt. s. (Reuter) Nemška letalska aktivnost nad Anglijo je imela danes do zgodnjega večera manjši obseg. Posamično letalo je bombardiralo neko mesto v srednji Angliji, ki doslej ni bilo še nikoli napadeno. Vrhunih je bilo več zažgalnih in eksplozivnih bomb. Število človeških žrtev je majhno.

Drugo nemško letalo je napadlo neki vlak na glavni progi v srednji Angliji, kmalu potem ko je vlak zapustil postajo Euston. Letalo je vrlo več bomb, ki pa vlaka niso zadele.

London je imel do večera tri letalske alarme. V središču mesta je bilo slišati samo streljanje protiletalskih topov. Na južnovzhodni in zapadni predmestja Londona so bile vržene bombe.

Doslej je znano, da je bil danes sestreljen en nemški bombnik, ki se je zrušil pri Hartfordu. Štirje člani posadke so se rešili in so bili ujeti.

Nad Nemčijo

London, 3. okt. s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja v svojem današnjem komunikatu: Kljub gostim oblakom so angleška letala preteklo noč našla vse odredene sovražne objekte ter so izvedla nanje

Nemška vojna poročila

Enakomerno nadaljevanje uničevalnih poletov nad Londonom in ostalo južno Anglijo

Berlin, 3. okt. AA. (DNB) Vrhovno poveljstvo poroča: Napadi nemških letalskih oddelkov so bili tudi včeraj namenjeni Londonu in številnim drugim, vojaško važnim ciljem v južni in srednji Angliji. V Londonu je bila prizadejana nova velika škoda, prav tako tudi na železniških napravah v središču mesta ter na pristaniških napravah ob ustju Temze. Na letališčih v južni in srednji Angliji se je posrečilo z bombami uničiti velike zgradbe in letalska zaklonišča, kakor tudi veliko število letal na tleh. V nekaterih tužnih angleških pristanišč, kakor n. pr. v Swansea in Weymouthu so nastale eksplozivne težke bombe ter povzročile požare v tovarnah, skladiščih in zalozah bencina. Pred jugovzhodno obalo Irske je neko nemško bojno letalo napadlo britansko tovarno ladjo in zadelo na njej strojne naprave. Požar je zajel ladjo, ki ni mogla nadaljevati poti.

Neka nemška podmornica pod poveljstvom poročnika fregate Jonisa je potopila pri svojih operacijah skupno osem sovražnih oboroženih ladij s tonazlo 42.544 ton. Tako je omenjeni poročnik uničil sam o priključki dveh operacij za več ko 82.000 ton sovražnega trgovskega brodovja. Druga podmornica je potopila oboroženo britansko trgovsko ladjo »Heiland Patriot« (14.000 ton).

Posamezna sovražna letala so letela čez severna in zapadna območja nemška pokrajina, kakor tudi na zasedenih pokrajinah ter metala bombe, ki pa niso povzročile škode niti na vojaških objektih, niti na objektih, ki so važni za izvajanje gospodarske vojne. V nekem mestu je bila zadeta neka tovarna, ki je že svoji čas ustavila delo. Nekatera britanska letala, ki so letela v smeri proti Berlinu, je zavrnila protiletalska artilerija in jih prisilila, da so spremenila svojo smer. Severno la, da so spremenila svojo smer. Severno la, da so spremenila svojo smer. Severno la, da so spremenila svojo smer.

bombnik, ki je tresel v plamenih na zemljo.

Skupini bojnih letal pod poveljstvom majorja Petersena, ki se je odlikoval že za časa vojne na Norveškem, se je posrečilo v zadnjih 6 tednih na daljših poletih,

Strahovito opustošenje v Mostarju in okolici

Voda je zalila tudi državni rudnik, ki je moral začasno ustaviti obratovanje — Polja so povečini uničena Moten železniški in telefonski promet

Mostar, 3. okt. o. Cele tri dni je bil Mostar popolnoma odrezan od ostalega sveta. Šele danes opoldne je uspelo obnoviti telefonsko zvezo s Sarajevom. Strahotna nevihta, ki se je razvijala nad Mostarjem in vso Hercegovino, je povzročila ogromne poplave. Neretva je narasla za 7 do 8 metrov in se je razlila čez bregove, tako da je napravila izredno veliko, a do slej še ne docela ocenjeno škodo po vseh krajih vzdolž svoje struke. Odnasala je vse, kar ji je prišlo na pot. Hercegovska polja, med njimi tudi znano Mostarsko blato so pod vodo. Voda se je razlila tam za več metrov na visoko in povzročila ogromno škodo. Veliki kompleks polja, na katerem so zoreli jesenski pridelki, zlasti koruza, so pod vodo in skoro vsi pridelki so uničeni.

Tudi zapadni del Mostarja samega je poplavljen. Voda je vdrla v mnogo niš in odnesla iz njih pohištvo in orodje ter živčje. Voda je napravila veliko razdejanie tudi v skladiščih trgovin in v vinskih kletih.

Voda je vdrla v bližini Mostarja tudi v

ki so bili izvedeni brez ozira na vremenske razmere daleč nad Atlantiski ocean, potopiti 90.000 ton sovražnega trgovskega brodovja ter poškodovati druge ladje s skupno tonazlo 40.000 ton. Posamezni napadi se okladirale so bili izvedeni na močno zavarovane konvoje iz majhne višine.

„General Bluff“

Berlin, 3. oktobra. AA. (DNB) Današnji jutranjki posvečajo svoje sestavke razlaganju angleškega »generala Bluffa«. Listi ugotavljajo, da je »general Bluff« prešel v splošno ofenzivo, da bi pomiril živce angleškega prebivalstva in okreplil zaupanje. Listi poudarjajo, da se angleška propaganda poslužuje novih gesel, ko napoveduje, da bo čez dva do tri mesece zaradi iznajdb o obrambi pred napadi iz zraka nastopil velik preobrat. Vse te trditve pa imajo samo propagandni pomen.

V sredo osem alarmov v Londonu

Stockholm, 3. okt. AA. (DNB) Ko so smoti nemške letalske sile začele s svojimi običajnimi napadi na vojaške objekte v Londonu so začele tuiti sirene že osmi ta dan. Nemška letala so se udeleževala vso noč. Vrhunih je bilo večje število zažgalnih bomb. Izbruhnilo je nekaj požarov.

Nad Berlinom le posamezna letala

Berlin, 3. oktobra. AA. (DNB) Ponoči je nekaj angleških letal skušalo izvesti napad na Berlin. Protiletalsko topništvo pa je s svojim streljanjem preprečilo ta poskus. Samo nekaj letalom se je posrečilo leteti nad samim Berlinom, vendar pa letala niso metala bomb.

Podaljšanje poletnega časa

Oslo, 3. oktobra. AA. (DNB) Uradno poročajo, da bo enako kakor v Nemčiji tudi na Norveškem ostal v veljavi poletni čas še nadalje.

Škoda v francoskih mestih

Clermont-Ferrand, 3. okt. AA. Prometni minister Berthelot, ki se je pred nedavnim vrnil iz Pariza, je dal izjavo zastopnikom tiska o velikem številu žrtev o priključki bombardiranja nekaterih mest v severni Franciji. Berthelot je izjavil, da je samo v Le Havru izgubilo življenje 100 ljudi, 200 pa da jih je bilo ranjenih. Berthelot je med drugim tudi dejal: Britanska letala neprenehoma bombardirajo Le Havre in sicer mesto samo in cne okraje, kjer sploh ni nobenih vojaških objektov. V pariskem področju, je ugotovil minister, je britansko letalstvo prizadevalo veliko škodo mestu, kjer so bili prizadeti zlasti okraj med katedralo in reko Seno. Promet čez reko poteka preko pontonskih mostov. Železniški promet čez Seno, ki je šel preko dveh mostov, mora iti zdaj samo preko enega.

Nov sestanek na Brennerju?

Stockholm, 3. okt. p. Po informacijah agencije United Press iz Berlina se bodo jutri državničlasi osi in Španije sestali na Brennerju. Razpravljali bodo 1. o trozevi in o prihodnjih fazah preureditve Evrope, Afrike in Azije, 2. o rezultatih razgovorov s Serranom Sunerjem in 3. o orientaciji Rusije do trozeve.

Po informacijah iz istega vira se je Ribbentrop že noč odšel iz Berlina proti Monakovu.

Suner v Italiji

Rim, 3. okt. j. (Stefani) Službeni poset španskega notranjega ministra Serrana Sunerja je bil z njegovimi razgovori, ki jih je imel s člani italijanske vlade, z včerajšnjim dnem zaključen. Serrano Suner bo v soboto 5. t. m. odpotoval iz Rima. Dotlej se njegovo bivanje v Italiji smatra kot povsem privatnega značaja.

Farinacci v Belgiji

Berlin, 3. oktobra. AA. (DNB) Farinacci, ki je bil nekaj dni v Berlinu gost ministra Götbeisa in tiskovnega šefa dr. Dietricha, je sinoči s posebnim vlakom zapustil nemško prestolnico. Na postajo so Farinacci sprejeli Götbeis, Dietrich, veleposlanik Alfieri in druge osebnosti. Farinacci bo obiskal razne kraje v Belgiji in v severni Franciji.

Angleški poslanik pri papežu

Rim, 3. okt. j. (DNB) Papež Pij XI. je danes sprejel v avdienci odpravnika poslovskega poslanstva ter angleškega poslanika.

Obvezne mestne in industrijske aprovizacije

Konferenca o izvedbi prisilnega odkupa pšenice v Vojvodini — Važna izjava dr. Čosića

Novi Sad, 3. oktobra. AA. V prostorih Zbornice za TOI v Novem Sadu je bila na pobudo in pod predsedništvom bana donavske banovine dr. Branka Kijurine danes dopoldne konferenca zastopnikov oblasti in prizadetih ustanov ter organizacij o vprašanju odkupa pšenice in pšenične moke na področju dunavske banovine. Razen bana so se konference udeležili tudi prometni minister inž. Nikola Bešlić, predsednik beograjske občine Jevrem Tomić, pomočnik ministra za trgovino in industrijo dr. Sava Obradović, ravnatelj direktorije za prehrano inž. Dragomir Čosić, načelnik banke uprave, zastopniki Prizada ter gospodarskih organizacij, korporacij in občin.

Konferenco je otvoril ban dr. Kijurina s pozdravom ministra inž. Bešlića, predsednika beograjske občine Tomića, pomočnika ministra Obradovića kakor tudi zastopnikov ostalih ustanov, organizacij in mestnih občin. Ban Kijurina je izrazil željo, da bi na podlagi dela te konference prišlo do čim uspešnejše izvedbe vladnih namenov glede prehrane in preskrbe prebivalstva ter vojske s kruhom.

Pri izčrpnih razpravah, ko so preračevali vsa prečeka vprašanja prisilnega odkupa pšenice in moke kakor tudi vprašanje dela krajevnih aprovizacij je bilo sklenjeno, da je treba način izvajanja uredbe o preskrbi in prisilnem odkupu pšenice na terenu iz-

popolniti z izdajanjem potrebnih pojasnil in navodil organom Prizada.

V razpravo so posegli tudi številni navzoči predstavniki gospodarstva. Po končani razpravi sta dala važne izjave pomočnik ministra za trgovino in industrijo dr. Sava Obradović in ravnatelj direktorije za prehrano dr. Dragomir Čosić. Dr. Obradović je objubil, da bo sistem prisilnega odkupa pšenice, ki služi interesom prehrane prebivalstva v vsej državi izveden čim uspešneje. V nadaljnjih svojih izjavah je dr. Obradović poudaril, da izvajanje uredbe ne izključuje svobode zasebne trgovine in je naglasil zlasti, da obstoječe zaloge pšenice in moke v državi ob pogojih normalnega izkoriščanja v celoti zagotavljajo normalno prehrano prebivalstva.

Ravnatelj za prehrano dr. Čosić je izjavil, da je vlada pripravila dve uredbi, in sicer uredbo o mestnih aprovizacijah in uredbo o obveznosti industrijskih podjetij, ki zaposlujejo najmanj 30 delavcev, da ustanove konsumne organizacije zaradi prehrane svojih delavcev. Glede dela mestnih aprovizacij je dejal, da se bo to delo omejilo na najvažnejša živila in sicer na moko, mast, olje, fižol, sladkor, kakor tudi na drva. Inž. Čosić je dalje dejal, da je direktorija za prehrano dobila od Narodne banke potrebne kredite za delo mestnih aprovizacij, kakor tudi konsumnih organizacij, ki se bodo ustanovile pri industrijskih podjetjih.

Kako so bili umorjeni voditelji železne garde

Službena objava o izidu uvedene preiskave

Bukarešta, 3. okt. AA. (DNB) Voditelj legionarskega gibanja Boris Sma, je odrešil preiskavo o umorih legionarjev. Vse te preiskave vodi duhovnik Dumitrescu Borsak, stari pristaša legionarskega gibanja. Po njegovi zaslugi se je posrečilo pojasniti umor Codreana.

Že prej je bilo znano, da je bil orožniški major Dinulescu v zvezi z umorom Codreana in 13 drugih vodilnih osebnosti legionarskega gibanja. Dinulescu je pri zaslišanju podal naslednjo izjavo:

Na ukaz bivšega ministrskega predsednika Calinescu in orožniškega poveljnika generala Benetija se je odločil urediti umor voditelja železne garde Codreana in njegovih 13 sotrudnikov. Dne 29. novembra 1938 zvečer je ukazal, naj Codreana in ostalo trinajstoročje odpeljejo s policijskim avtomobilom iz zaporov v Rimniku Baratu v neki drugi zapor. V policijskem avtomobilu je bilo več klopov, tako da so bili vsi potniki obrnjeni v smeri vožnje. V vsaki drugi klopi so sedeli po trije ali štirje legionarji, priklenjeni z verigami na klopi. Vsem je bilo ukazano, naj držijo glave pokonci. Za njimi so sedeli orožniški naredniki, za vsakim legionarjem po eden. Major Dinulescu je sedel poleg šoferja. Na cesti med Ploestijem in Bukarešto, kjer se je ustavil pred starim vojaškim zaporedom v trdnjavi Gilavi. Tam je bila že tri dni prej izkopana velika jama, okoli katere je bila napeta bodeča žica. Ko je avtomobil prišel na dvorišče trdnjave, so bili oddani strelji na vsa trupla, ki so jih nato vrgli v jamo. Vojaški zdravnik je ugotovil, da so vsi mrtvi. Major Dinulescu je nato nagovoril orožnike in poudaril, da so izvedli obsodbo vojaškega sodišča in da so opravili domoljubno delo. Grob so zasuli z zemljo in ves dan se nihče ni smel približati temu kraju. Naslednjega dne so trupla spet izkopali in jih položili v drugo jamo ter polili z 20 steklenicami žveplene kisline, nato pa jamo pokrili s plastjo betona, preko katerega so nametali zemljo.

Major Dinulescu je končno izpovedal, da so morali orožniki podpisati protokol o smrti 14 legionarjev, čeprav so se sprva temu upirali. V protokolu je bilo zabeleženo, da je bilo 14 legionarjev pobitih, »ker so poskušali pobegniti«. Vsa orožnika je dobil 20.000 lejev nagrade. Nekatere priče trdijo, da je major Dinulescu dobil 200.000 lejev. Šofer policijskega avtomobila, ki so ga zasliševali na čisto drugega kraja, je povedal točno enake podrobnosti ter potrdil izpovedi majorja Dinulescu.

Kar se tiče drugih umorjenih legionarjev, je duhovnik Dumitrescu Borsak ugotovil nedvoumno, da je bil prof. Joneescu, ki je bil znan kot izdajatelj »Curentul« in ki je spomladi letošnjega leta nenadno umrl, zastupljen. Joneescu je bil znan pristaša železne garde in je bil zaradi tega večkrat zaprt, pa so ga morali zaradi rahlega zdravja vselej spraviti v bolnišnico. Njegovim prijateljem se je končno posrečilo, da so mu izposlovili hišni zapor.

Hudi očitki angleškemu poslaniku

Bukarešta, 3. okt. AA. (DNB) Angleški poslanik v Bukarešti je izročil rumunskemu zunanjemu ministrstvu protest angleške vlade zaradi aretacije angleških državljancev na petrolejskem področju, obenem pa je protestiral tudi zaradi postopanja legionarske policije s temi angleži. Zunanji minister je odgovoril, da je protest neutemeljen, ker so pri preiskavi dognali, da je bil celo poslanik sam zapleten v sabotažno afero in da bi moral zaradi tega po mnenju rumunske vlade enostavno zaprositi, naj ga njegova vlada odpokliče, nikakor pa ne načenjati vprašanja, ki bi moglo povzročiti motnje v odnošjih.

London, 3. okt. AA. Diplomatski dopisnik agencije Reuter poroča, da v Londonu potrjujejo, da je bil Miller, upravnik petrolejske družbe Astra Romana, v Rumunjski aretirani. Prijeli so ga civilni policisti. Britanski poslanik v Bukarešti je storil potrebne korake v zvezi s tem, čeprav rumunska policija še vedno pravi, da ji ni nič znanega o tej aretaciji.

Politična amnestija v Bolgariji

Sofija, 3. oktobra. AA. (BTA) Predsedstvo vlade je objavilo naslednje uradno poročilo:

Proslava 22. obletnice, odkar je stopil na prestol Nj. Vel. kralj Boris, pada v isti čas, ko se Dobruđa priključuje domovini. Ob tej priliki je Nj. Vel. kralj izvolil razširiti svojo milost in je pomilostil vse politične zločince, pomilostenih pa je tudi 1359 navadnih zločincev. V tem času narodnega in državnega poleta, ko se glasno izraža edinstvo bolgarskega naroda, to dejanje najvišje milosti krepko podpira zaključek neke preteklosti in se preveča z novo vero v modrost državnega poglavarja, ki se je ves posvetil miroljubnemu delu za dobrobit in napredek Bolgarije.

Berlin, 3. oktobra. AA. (DNB) Ob priliki 22. obletnice, odkar je bolgarski kralj stopil na prestol, je vodja rajha Adolf Hitler brzojavno čestital Nj. Vel. kralju Borisu.

Konec turnirja v Moskvi

Moskva, 3. okt. s. Nocoj so bile odigrane v šahovskem turnirju za prvenstvo Rusije prekrajene partije zadnjega kola. Lilienthal je v končnici porazil Bondarevskega in si je s tem zagotovil delitev prvega mesta. Smislov je stal sicer nekoliko bolje proti Mikenasu, toda je dosegel samo remis. Botvinnik je porazil Rudakovskega, Gerstenfeld pa Boleslavskega.

Razpored prvih mest je torej naslednji: I.—II. Bondarevski in Lilienthal po 13 pol. III. Smislov 13, IV. Keres 12, V.—VI. Boleslavski in Botvinnik po 11 pol. Bondarevski in Lilienthal bosta za naslov prvaka Rusije odigrala sedaj poseben match.

Mraz v Španiji

Madrid, 3. oktobra. AA. (DNB) Mrzli val se zmerom bolj širi po Španiji. Po Avili in Guadarami so sedaj imeli še najnižjo temperaturo v Valladolidu, Valenciji in Albaceti.

Sprejemi strank pri trgovinskem ministru

Beograd, 3. oktobra. AA. Zaradi prezaposlenosti pri reševanju resornih poslov trgovinski minister dr. Ivan Andres ne bo sprejemal senatorjev in narodnih poslancev kakor tudi ne ostalega občinstva do nadaljnjega. (Iz kabineta ministrstva za trgovino in industrijo.)

Iz prometne službe

Beograd, 3. okt. p. Premišljeni so prometni uradniki Franc Znanec iz Zidanega mosta v Celju, Stanislav Hladnik iz Škofje Loke na Pragersko. Janez Koželj iz Celja v Maribor, Alojzij Rozman iz Novega mesta na Zidani most, Adolf Kukec z Rakeka v Ljubljano, Roman Božič z Pragerskega v Maribor, Josip Porenta iz Rateč-Planice v Zabnicu in Anton Barbič z Pragerskega v Novo mesto.

Novi uspehi Zinke Kunc v Ameriki

Zagreb, 3. okt. o. Kakor poročajo iz Južne Amerike, je dosegla znana operna pevka Zinka Kunc-Milanova, ki je še lani nastopila tudi v Ljubljani, naravnost senzacionalne uspehe v Buenos Airesu in Rio de Janeiru. Ob otvoritvi nove sezone bo nastopila tudi v metropolitanski Operi v New Yorku.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Po večini oblačno in ponekod dež. V gorskih predelih utegne biti megla. Temperatura b; nekoliko padla v severozahodnih krajih, drugod pa bo ostala brez znatnejših sprememb.

Naši kraji in ljudje

„Brezdušen je, kdor muči živali“ ...

Po sklepu mednarodnega kongresa društva za varstvo živali se priazuje vsako leto 4. oktobra, god sv. Frančiška Asiškega, kot mednarodni dan varstva živali. Letos je še prav posebno potrebno in umestno poudariti god tega svetnika, ki je več kot pred 700 leti pridigoval socialno pravičnost in oznanjal ljubezen do ljudi in živali. Danes, ko društva po vsem širnem svetu praznujejo spomin moža, ki je volka nazval brata, je potrebno poudarjati »bratstvo med ljudmi in živalmi«.

Slovensko društvo za varstvo živali hoče praznovati ta mednarodni praznik s skorajšnjo izdajo brošure o delovanju društev za varstvo živali drugod in pri nas. V kratkih potezih bo podano delovanje društev v Ameriki, Angliji, Nemčiji, Italiji, Turčiji, Indiji in pri nas. Namen brošure je z zgledom drugih pobuditi v nas večje zanimanje za idejo varstva živali. Slovensko društvo za varstvo živali vabi na današnji dan prijatelje živali ter vsa javnost, da vsaj za trenutek pozabi na svetovne dogodke in preneha misliti izključno le na sebe. Na današnji dan se ozirimo malo na živali ter nekoliko pomislimo, kaj jim vse dolgujemo. Drugod zbirajo na današnji dan denarne prispevke, ki jih potrebuje društvo za uresničitev svojih namenov. Prav bi bilo, ko bi se tudi pri nas kdo spomnil ta dan društva ter mu naklonil svoj obol in mu na ta način pomagal pri izvajanju zastavljenega programa.

Društvo namerava ugodno iznenaditi vse prijatelje živali z izpolnitvijo neke želje, ki jo goji skoraj vsak prijatelj varstva živali. Ko bo stvar popolnoma dozorela, bodo o tem vsi prijatelji pravočasno obveščeni. Za zdaj pa se društvo toplo priporoča za moralno in gnetno pomoč ter vabi vse prijatelje živali, da postanejo člani in poborniki Slovenskega društva za varstvo živali. Naslov društva je: Slovensko društvo za varstvo živali, Ljubljana 5. Stevilka človeške računa je 15.406. Potrudimo se in po-kažimo vsemu svetu, da tudi v pogledu varstva živali nečemo zaostajati za drugimi na svetu, da bomo v prihodnjem letu lepše in dostojnejše proslavili mednarodni praznik varstva živali!

Mariborski peki za enotno ceno kruhu

Maribor, 3. oktobra

Združenje pekarskih mojstrov v Mariboru je danes sklicalo zborovanje, katerega so se poleg mariborskih članov udeležili tudi zastopniki drugih združenj, tako predsednik iz Celja Rudolf Mlakar in iz Ptujja Anton Rožman. Predsednik Jakob Koren je obširno obravnaval stališče pekarskih mojstrov glede na novo uredbo o enotnem kruhu. Soglasno je nato bila sprejeta obširna resolucija, ki vsebuje vse želje in zahteve pekarskih mojstrov.

Mojstri želijo enotno maksimiranje krušnih cen za vsa dravska banovina. Glede na splošno podražitev cene moki in vsem drugim surovinam za peko kruha, bi morala biti cena za kilogram kruha 5,55 din, vendar pristajajo mariborski mojstri na to, da se za vsa banovina določi enotna cena 5,25 din. Kruh naj bi se prodajal v komadih po 6 din, 3 din in 1,50 din, odnosno po 4, 2 in 1 din, kakor je to odločilo mestno poglavarstvo v Ljubljani. Moka za peko enotnega kruha je slaba, ker je pšenica manj vredna, je nizke težje in s slabim lepilom, ni vlečana; vsebuje mnogo vlage. Onemogoči naj se peka drobnege peciva z belo moko. Kadarkoli nameravajo oblastva kaj ukreniti v zadevi kruha in moke, naj vedno zaslišijo pekarske strokovnjake. Moke naj ne mešajo mlinarji, marveč pekarski mojstri sami, sicer se jim moka kvari. Saj je treba koruzno moko šele pripraviti za mešanje. 25odstotno mešanje je previsoko.

Posebno poglavje je posvečeno vprašanju kvasa, za katerega plačajo peki po 3 din preveč pri kilogramu, letno torej po 5.475 din, kar gre na škodo potrošačem in je v korist le kartelom, majhnim družbam, ki jih je treba razpustiti. Kvas naj se svobodno prodaja.

Izvoljeno je bilo odposlanstvo, da obišče mariborske krajevne oblasti in bansko upravo. Delegati so se takoj podali k obema sreskima načelnikoma in na mestno poglavarstvo, kjer so utemeljevali željo, da se določi enotna cena kruhu s 5,25 din.

O naših rojakih v Nemčiji je poročal Narodnemu izseljenskem odboru g. Pavle Bolha

Ljubljana, 3. oktobra
Narodni izseljenski odbor pod vodstvom ravnatelja OUDZ dr. Jožeta Bohinjca se je sestel snodi v »Zvezdi« in je glavni del večera izpopolnilo zanimivo, stvarno, poučno predavanje Pavleta Bolhe, predsednika Jugoslovanske centralne zveze, ki ima svoj sedež v Essenu. Po večtedenskem bivanju v Jugoslaviji, kamor so prispeli tudi otroci naših rudarjev na oddih, je Pavle Bolha informiral mnoge odgovorne javne činitele v Ljubljani in v Beogradu o stanju in potrebah naših ljudi v Nemčiji. Pred svojim slovesom je tedaj še obširno poročal o tem tudi Narodnemu izseljenskem odboru in povzema njegova izvajanja z naslednjimi podatki:

Kar je naših za delo sposobnih ljudi v Nemčiji, so vsi zaposleni, so pa tudi vsi socialno dobro zavarovani po konvencijah, za katere si je poleg pokojnega dr. Gregorja Žerjave pridobil lepe zasluge dr. Joža Bohinjec. Po dosedanjih izkazih šteje naša kolonija v Porurju 45 do 50 tisoč starih naših naselencev, po priključitvi Avstrije pa se je stalež našega delavstva v veliki Nemčiji povzpel na blizu 140.000 duš. So znatne kolonije naših ljudi v Judendorfu, Leobnu, Eisenertu in drugod. V Porurju je blizu 100 društev in bratovščin, nova se ustanavljajo. Nacionalne razmere so zdrave. Ne glede na svetovni nazor je ves naš ondodni življenjski namen, defetizem je zatrt. Po zasedbi Nizozemske, Belgije in Francije prihajajo novi doselenci, zlasti tudi Hrvti, in se priključujejo Jugoslovanski centralni zvezi ter odločno poudarjajo, da hočejo biti skupno z našimi ljudmi reprezentirani kot jugoslovanska narodna enota. Marsikateri hrvaški delavec, ki je prej moral opravljati najtežja šumska dela, kjerkoli po svetu, je našel v Nemčiji dober zasluzek, po možnosti v poklicu, če ga je izučen.

Takoj po zasedbi sosednih držav je Jugoslovanska centralna zveza v Essenu zaprosila, da se zaščiti naši ljudje v zasedenih pokrajinah. V 48 urah je bilo to rešeno. Nemške vojske oblasti so prevzele mnogo naših ljudi v zaščito, poskrbljeno je bilo za brezplačen prevoz iz več ali manj porušenih krajev v Porurje. V teku nekaj tednov so bili v zasedenih krajih organizirani delavski uradi in so bili na delo v Porurju sprejeti vsi, ki so se prostovoljno javili. Med tem ko so pokrajine v bližini

Kanala precej porušene, so lahko ostali na svojih mestih ljudje v pokrajini Metza in Strassburga, kjer ni ruševin.

Naša kolonija je tako v Nemčiji narasla za več tisoč duš, saj jih je razen v Porurju prišlo precej tudi v okolico Monakovega. Treba bo doseči, da pripoznao nemški socialni uradi vsa v Franciji plačana leta v račun za pokojnino. Z dotokom naših ljudi v Nemčijo je seveda obširno naraslo poslovanje pri zvezi kakor tudi na našem generalnem konzulatu v Düsseldorfu. Nemška oblastva so nasproti našim vsekakor zelo ustrežljiva in ekspektivna, da se je treba samo zgledovati. Naša društva v Porurju opravljajo v interesu svojih članov razne koristne naloge. Vodstvo zastopa ljudi pri uradih in skrbi za njihove pravice. Vsi so pripravljeni o uspešnem delu naše centrale. Z domovino je malo stikov, ker je žal za enkrat uvoz našega časopisa ustavljen.

Ena izmed najvažnejših nalog bo ustanovitev posebne nabavljalne zadruge za naše ljudi v Porurju. Industrijska podjetja so naklonjena načrtom naše zveze. Že doslej so bile marsikd ustanovljene posebne kuhinje za naše ljudi, ki jih vodijo nekatere vdove, pripravne kuharice. Tu ni nobenega izkoriščanja, delavci plačajo največ 1.40 marke dnevno za prehrano in po 30 pfenigov za spanje. Ostanje jim lahko lepi prihranki, saj nekateri zaslužijo po 5 do 14 mark. Nemška oblastva so vnaprej pristala, da bi nabavljalna zadruška lahko dobavljala iz Jugoslavije tista živila, ki najbolj prija našim ljudem. Morda bo dobavljane prevzela zveza nabavljalnih združenj v Beogradu.

Z zadruge vred je posebno potreben denarni zavod na zadružni ustanovi, ki bo skrbel za varčnost in denarne posle rojakov. V tem pogledu se bo treba zgledovati na podobnih nemških ustanovah, kakor so tudi Čehi in Poljaki že davno ustanovili svoje denarne zavode. Kreditna zadruška bo gotovo lahko rodila mnogo koristnega v prid našim rojakom v Nemčiji kakor tudi v korist svojem v domovini. Poročilo predsednika Bolhe je izkazalo mnoge drobne socialne naloge, ki jih centralna zveza že izvršuje, še več jih ima pa v načrtu. Narodni izseljenski odbor bo, kakor je zagotovil predsednik dr. Bohinjec, v vsem podpiral prizadevanja v prid našim rojakom v Nemčiji.

Angleške javne šole

(Nekaj besed ob uprizaritvi filma »Zbogom, mister Chipp«)

V Angliji so poleg državnih tudi javne šole, sloveče Public Schools, v katerih se vzgajajo dečki med 13. in 18. leti. Ustanovljene so bile po zasebnih dotacijah in so neodvisne od države. So pa samo po imenu javne, ker stvarno niso dostopne vsem že glede na to, da je šolnina sila visoka. Najznamenitejša take zasebne šole so v Etonu, Harrowu, Winchesteru in Rugbyju. Nekateri teh šol so stare po več sto let, druge so nastale v viktorijanski dobi. Te šole se razlikujejo druga od druge v mnogostev že glede na to, da niso odvisne od nobene osrednje uprave in se vsaka od njih ravna po lastnih tradicijah. V kolikor je sploh mogoče govoriti o šolskem sistemu vzgoje, se more reči, da je direktor šole v Rugbyju dr. Arnold, veliki šolski diplomat 19. stoletja, napisal načela, po katerih se ravna na vseh teh javnih šolah. Bistvo »javnih šol« je v tem, da vzgojitelji polagajo večjo važnost na izoblikovanje značaja kakor pa na samo učenje deincev. V glavnem skrbijo vzgojitelji, da se razvijejo v učencih poštenje, hrabrost in družabna disciplina.

Šole in kapelice v teh šolah predstavljajo pogosto veliko arhitektonsko lepoto in so vezane s spomini na heroje preteklosti. Tako se učenci vzgajajo v ljubezni do junakov in v njihovem čustvovanju ostanejo še v teku poznejših let sveži spomini na stare zidove in parke njihovih šol. Starši izbirajo javne šole za svoje otroke ne zaradi njihove bližine, marveč zaradi njihove slave ali pa zaradi tega, ker so se v teh šolah odgajali njihovi očetje in dedi. Od prvega dne dalje sliši učenec mnogo o tradiciji in zgodovini svoje šole ter je ponosen, da pripada ustanovi, ki je že stoletja dajala slavne Angleže in jih še vedno da. Lojalnost, ki nastaja kot posledica tega ponosa, pride do izraza v poštenem tek-

movanju med raznimi šolami, posebno pa na področju sporta.

V teh šolah ne žive vsi dečki skupno v enem posloju, nego so razdeljeni na več hiš, od katerih ima vsaka svoja upravitelja. Upravitelji žive v najnižji zvezi z učenci in morejo na ta način najboljše spoznati njihov značaj in vršiti svoji volji nanje. Kakor je plemenito tekmovanje med posameznimi šolami, tako je tudi tekmovanje med posameznimi domovi ene same šole. S pomočjo sporta se vzgajajo dobri državljani, pripravljeni na skupno delo, ki pa tudi podvržejo lastne interese interesom skupnosti. Izven razredne sobe je disciplina prepuščena dečkom samim. Starši dečki, prefekti, imajo precejšnjo oblast. Velika večina vodilnih osebnosti v Angliji prihaja iz javnih šol, kjer so pokazali svoje sposobnosti za vodstvo uprave. Preden postane državni prefekt in zavzame tako odgovorno mesto, se mora prebrati skozi šolski min. Kdorkoli pač je, mora v svojih semestrih srečati starejšim učencem, tim mora pripravljati čaj, jih ubogati in jim tudi v marsikateri nasteti.

Te dni bo tekkel v Ljubljani zelo dober film iz življenja take angleške javne šole. Film je prirejen po romanu Jahmesa Hiltona in prikazuje življenje profesorja Chippa.

pinza. Žigar življenje na tej šoli spotečka ni bilo posebno uspešno in ki ni bil spotečka nikakor oni ideal učitelja, kak šneza si dečki na teh šolah žele. Kako je dozorval, se izoblikoval in postal idol te šole, nam film pokaže na čudovito lep in priscrčen način.

Uprava kina Unioja je v sredo povabila k cenzurni predstavi filma »Zbogom, mister Chipp« igralsko družino nasega Narodnega gledališča in pa zaštopnike uredništve. Od prvega prizora do ganljivega zaključka je ta odlični film MGM popolnoma navezal nase srca vseh gledalcev. V njem je doberšen košček zgodovine od prve francosko-nemške vojne do bližine današnjih dni. V njem je mnogo življenja in umiranja, mnogo priscrčenega spročenega zdravega angleškega humorja pa tudi toliko globoke človeške tragike, da venomer čuti-mo v tem znamenitem delu elemente šekspirske dramatike. Prizorov ni mogoče podrobneje opisati, ker dejanje tega filma ni zgosteno na nekaj kratkih ozko strnjenih dramatičnih epizod marveč nam riše življenje starega profesorja v angle-skem koledu od njegovih prvih trpkih početkov do poslednjega izdihavanja. To je življenjski roman na platnu, ki je vreden vsega priznanja Režija je mojstrska, zvok in fotografija sta na višini.

20-letnica smrti dr. Josipa Georga, dobrotnika CMD

Na današnji dan pred 20 leti je slovenski narod izgubil enega svojih zglednih sinov, Družba sv. Cirila in Metoda pa svoja velika dobrotnika. Dr. Josip Georg je bil po rodu iz ugledne rodbine v Makolah ob Dravinji. Oče je bil veleposelnik in krčmar. Sin, rojen 1862, je študiral v Mariboru in je bil promoviran v Gradcu, sled-njič pa se je osamosvojil kot odvetnik v Šmarju pri Jelšah. Že prej je kot koncipient po raznih slovenskih trgih in mestih spoznaval, kako pereče je stanje slovenskega ljudstva. Ko si je v Šmarju ustvaril lep položaj, je vsekakor skrbel, da bi koristil narodu. Prave, ki je bila količjak dvomljiva, sploh ni prevzel. Kot načelnik okrajnega zastopa je vedno in povsod varoval njegove koristi. Sam varčen do skrajnosti in brez velikih potreb za lastno osebo, je s pomočjo hranilnice polnih 23 let navajal prebivalstvo k varčevanju, zavod pa srečno vočil skozi najhujše denarne krize. V javnem življenju šmarnskega trga in okraja je zapustil globoko vrzel.

Najlepši dokaz svojega jeklenega značaja in čistega rodoljublja je podal z oporoko. Že leta 1906 je napisal poslednjo voljo in je za glavnega dediča svojega na milijon kron cenjenega imetja postavil Družbo sv. Cirila in Metoda. In pri tem je ostalo. Po končani trgtavi je dne 4. oktobra 1920 zjutraj umrl nagel smrti na svojem posestvu v Jelovcu pri Makolah. Pokopali so ga 6. oktobra in se je zbralo mnogo pogrebcev. V imenu CMD mu je ganljivo spregovoril v slovo takratni prvomestnik g. vladni svetnik Andrej Senekovič. »Ne hčere ne sila po meni ne bo,« je lahko rekel z Vodnikom pokojni dr. Josip Georg, ali zato si je s svojo velikodušno naklonjenostjo do CMD zagotovil spomenik, ki je trajnejši od bron-a.

Iz sodne dvorane

Ljubljana, 3. oktobra

Ferdo Nikelsbacher obsojen

Pred okrajnim sodnikom g. Jožetom Tomcem se je dopoldne vršila kazenska razprava proti odgovornemu poslovojni tvrdki Nikelsbacher, Ferdu Nikelsbacherju, ki je bil, kakor je znano, pred nedavnim v smislu uredbe o pobujanju brezvestne špekulacije poslan na šestmesečno prisilno bi-vanje v Stari trg ob Kolpi v črnomelj-skem srezu. Pred kazenskim sodnikom je bil na prijavo nekaterih pekarskih mojstrov tožen v smislu uredbe o kontroli cen, da je v septembru prodajal moko za 1 din dražje od maksimirane cene Razprava, ki je bila precej kratka, ker je bil zaslišan samo obtoženi, je bila v sodnikovi sobi. Obtoženi je sicer priznal, da je prodajal moko kakor je navajala obtožba, toda za-likal je krivdo, češ, da v času, ko je on razpečeval moko, cene še niso bile maksimirane in da ga zatorej ne zadene krivda.

Sodnik pa ga je v smislu obtožbe obsodil po čl. 2-2 uredbe o kontroli cen na en me-sec zapore in 10.000 din denarne kazni, na-dalje na 500 din povprečnine ter na objavo te sodbe v Službenem listu.

Monuib Bey el Solha bo počakal v zaporu na obremenilno pričo

Kakor smo poročali, se ljubljansko okrožno sodišče med drugim bavi z zagonet-nim Orientalcem Mounibom Beyem el Sol-ho, ki sta ga dva veletrgovca z mesom in mesnimi izdelki prijavila zaradi sleparij, ki jih je zagrešil pod pretezo, da nabav-lja mesnine za armado generala Weygan-da v Siriji.

Danes bi se bila imela nadaljevati sredi preteklega mesca započeta glavna razpra-va proti njemu. Toda sodišče je moglo sa-mo protokolirati dejstvo, da so se sicer pravočasno pojavili obtoženi Orientalci s svojim zagovornikom in da je tudi vse drugo v redu, da pa se ni pojavila glavna priča, osleparjeni sluga hotela »Metropola«. Ker je bila prav zaradi zaslišanja te pri-če razprava preložena na današnji dan, je morala zato biti ponovno preložena in to za nedoločen čas. Izostala je ena izmed senzacij, ki je v sodno dvorano privedla dokaj radovednežev. Ti so prišli le v toliko na svoj račun, da so si mogli od blizu ogledati elegantno v temno obleko oblečenega Mouniba, na katerem niti en las ni pričal, da poseda v manj udobnem »hotelu« kakor si ga je »mel« navado izbirati po svobodni volji.

Ljudje lahko verno nasedajo sleparjem

Pred malim kazenskim senatom, v ka-terem sta pod predsedstvom s. o. s. Ivana Breliha sodelovala gg. s. o. s. dr. Fellahar in Lederhas, se je danes zagovarjal absol-virani jurist, bivši zavarovalni uradnik Oton Sket, ki je bil že kaznovan zaradi prevar, pa mu je človeška lahkovernost še vedno nudila široko polje za sleparske po-se. Znano je, da imajo ljudje, ki si žele izposlovati po kakršnikoli poti to ali ono ugodnost, vedno pripravljeno uho za lepe obete zgovornih ljudi, ki se v sleparske namene ponašajo z raznimi odličnimi zve-zami in vplivnimi položaji. Še nekaj even-ka, četudi težko prisluženega in skrbno hranjenega, so pripravili odriniti, da bi le uspeli v svojih tih in pobožnih željah. Pri tem jim na žalost nih ne koristijo opo-zorila na sleparje.

Ziva priča takšne lahke vere je bil da-našnji obtoženelec. V Ljubljani, Kragujevcu in po Mariboru mu je uspevalo izvajati čedne denarje od raznih oseb. Kakor mu je bolj kazalo, se je žrtvam predstavljal zdej kot doktor ali advokat iz Ljubljane, kot asistent v bolnišnici, zastopnik angleške družbe Lloyd iz Beograda, potem spet kot bivši koncipient, ki ima dobre zveze z vojaškimi krogi ali pa z ministrstvi in ta-ko dalje. Ubrane melodije, ki jih je bren-kal svojim žrtvam — temu je obetal izpo-slovanje potnega lista v obljubljeno deželo Ameriko, drugemu spet zaželeno premeš-titev v belo Ljubljano, nekaterim napredo-vanje v višji oficirski čin, spet drugemu znižanje alimentacij, visoko posojilo za niz-ko in mlado zavarovalnino, vdovi pokoj-nino za obžalovanim možem in podobno — te ubrane melodije so pričarale v njegov žep marsikatero čedno vsoto.

Zaradi takšnih manipulacij je bil tožen obrtoma izvrševanih prevar, ki jih je pa le delno priznal in vedno pristavljal seve-da tudi to, da ni imel prevarnega namena. Toda sodišče ga je v smislu obtožbe obso-dilo na 8 mesecev strogega zapore in na enoletno izgubo častnih državljskih prav-ic.

Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem sreca in gla-vobolom je naravna »Franz-Josefovaz« grenača voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno od-tvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

To je enodušna sodba publike, ki je doletela videla filmsko verzijo L. ZILAHYJEVEGA romana

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

UMIRAJOČA POMLAD

Kulturni pregled

Slovenska bibliografija

v »Južnoslovenskem filologu«

Največji slavistični organ v naši državi je »Južnoslovenski filolog«, v Beogradu izhajajoči »povremeni spis za slovensku filologiju i lingvistiku«. V redakciji tega znanstvenega časopisa, ki združuje v svojem sodružnem krogu mnoge naše pomembne jezikoslovce slavi-ste, so A. Bečić, St. M. Kuljbakin, St. Ivšić in Fran Ramovš. Ta imena ne jamčijo samo za njegovo znanstveno višino, marveč tudi kažejo, da časopis upošteva vsa tri jugoslovanska kulturna sre-dišča. Žal da je njegov obstoj in njegovo delo znano samo najožjemu krogu strokov-njakov, čeprav je raziskavanje naših jezikov in literarnih spomenikov po svojem pomenu več kakor zgolj strokovna zadeva.

Neposreden povod, da se spominjamo v naši kulturni kroniki časopisa, ki tako do-stojno združuje in predstavlja raziskovalno in kritično delo južnoslovenskih slavistov, nam daje slovenska bibliografija, ki jo prinaša »Južnoslovenski filolog« že deset let. Bibliografijo sestavlja z vzorno vestnostjo asistent Slovenskega in-stituta na Aleksandrovi univerzi g. Z. A. Bizjak. Njegovo dolgoletno delo v tej smeri, je vsekakor vredno pozornosti: z ene strani po svojem stvarnem donosu k pre-gledu naše znanstvene dejavnosti na ob-ravnavanem področju, z druge strani pa kot primer, kako koristna in potrebna je bibliografija kot eden izmed poglavitnih

priporočkov smotnega znanstvenega dela.

Z. A. Bizjak objavlja v tem časopisu bibliografijo z naslovom »Slovenački jezik«. To pa ne pomeni, da se omejuje na filologijo in lingvistiko v ožjem smislu. Njegov bibliografski program je širši in metoda njegovega dela takda, da čitatelj ni-ma samo pregleda in navodila za morebitno uporabo članka, marveč tudi kratko in-formacijo o vsebini. Naš prizadevni biblio-graf se dobro zaveda, da je področje »slo-venskega jezika« bibliografsko prav široko in da se jezikoslovja tesno dotikajo druge obrobne panoge, ki jih ne kaže prezreti. V svoji bibliografiji upošteva knjige in ocene, ki so izšle o njih, dalje razprave in članke v revijah, v tednikih in v dnevni-kih. Tako prehaja v bibliografsko ravnid-nost tudi tisto, za poznejšega raziskovalca večkrat nemalo pomembno in značilno gra-divo, ki postane sčasoma najmanj pregled-no in čigar zbiranje bi zahtevalo največ truda. Pri posameznih važnejših knjigah so zabeleženi tudi njih polemični odmevi; skratka, sestavljalec gre v svoji bibliograf-ski metodi vedno bolj v smeri intenzifikaci-je tega dela, ki se je prvotno zadovoljeval z nekaterimi standardno določenimi označ-bami. Med drugim je uvedel v bibliografijo tudi pri navedbah dnevnikov poleg datuma in številke še stran, kar samo olajšuje kas-nejšo najdbo. Pri člankih ne navaja le začetne strani, marveč tudi zadnjo stran, ker

je to za uporabnika točno kvantitetno me-ri-lo in mu prihrani razočaranje, ko najde namesto članka samo skromen zapissek, z druge strani pa je bilo prej mogoče, da se je pod kakim neznatnim naslovom skrivala daljša, pomembna razprava.

Bibliografija Z. A. Bizjaka v »Južnoslo-venskem filologu« navaja 316 knjig, del, razprav in člankov, poleg tega pa še naj-manj toliko ocen, poročil in beležk. Obsež-nost in podrobnost takega dela nam bo tem jasnejša, če vemo, da sestavlja delci srbskohrvatski tovariši, ki jih je pri po-dobnem delu ravno trinajst, ne beležijo mnogo več števil za ves srbskohrvatski teritorij. Ta razloček je predvsem posled-ica dejstva, da slovenski bibliograf upo-števa tudi pomembnejši dnevni tisk, kar je zavoljo popolnosti in zaradi majhnosti stro-kovnega tiska gotovo potrebno in koristno.

Ko listamo po bibliografiji Z. A. Bizjaka, srečujemo mnoge spise iz prejšnjih let, ki smo jih sami brali, a so že zabrisani v spominu. Koliko dragocenih uslug stori vester bibliograf človeku s kakršnim koli znanstvenim interesom! Ob priznanju ka-sluznega dela, ki ga vestno opravlja v ozad-ju naše javne tvornosti bibliograf Z. A. Bizjak, sodelavec in nadaljevalec naše-ga vodilnega bibliografa dr. Štebingerja, moramo tudi ob tej priliki ponoviti stari klic: Uredimo vprašanje slovenske bibliografije! O tem je bila že večkrat be-seda. Medtem smo dobili Akademijo zna-osti in umetnosti, imamo zbornik »Slo-venski jezik«, izšla so nekatera specialna bibliografska dela, toda vprašanje celotne slovenske bibliografije čaka še vedno re-šitve. Naš kulturni krog je tolik, da je mogoče podrobno bibliografsko delo, ne da bi bilo treba zanj cele serije debelih zvez-kov, in vendar je duhovno življenje v njem tako intenzivno, da skoraj že ne more biti

brez bibliografije! Morda bi bila prav Aka-demija znanosti in umetnosti predvsem po-klicana, da ob sodelovanju univerze in drugih korporacij reši vprašanje izdajanja vsakoletne slovenske bibliografije. Lahko je mogoče, da Akademije pri drugih naro-dih ne skrbe za take zadeve, ki sodijo med pomožno znanstveno delo, vendar mora funkcija vsake take institucije zadostno upoštevati okolje in dejanske potrebe na-roda. Med take potrebe našega kulturnega življenja štejejo izdajanje slovenske bi-bliografije.

Zapiski

OBČINSTVO IN GLEDALIŠČE

Iz Maribora nam piše mlad intelektu-alec:

V zadnjih številkah »Jutra« sem z za-nimanjem zasledoval misli in polemike med nekaterimi našimi gledališčniki o kočljiv-em položaju slovenskega gledališča in o novih poteh gledališke umetnosti. Polemi-ke o tem vprašanju so lahko zdrave in ko-ristne, vendar naj bi se gibale na kolikor je mogoče znanstveni višini. Žal da so po-nekod prešle v osebno obračunavanje, kar je v naših kulturnih razmerah kar tipičen primer.

Noben izmed naših gledališčnikov pa ni vprašal, kaj misli o

Domače vesti

Dve pismi

Prvo: »Gotove je res, da trgovci, ki hoče obogatiti na račun malega človeka s prevelikim dobičkom in s prikriivanjem blaga, ne zasluži priznanja. Vendar gotovo tudi ni prav, kar je nekje na deželi storila organizacija tovarniških delavcev. Organizacija je poslala trgovcem v dotičnem kraju nekakšen ultimatum, v katerem jim stavi svoje zahteve glede prodaje posameznih vsakdanjih potrebščin. V pismu so grožnje z ovdob, če njihovi zahtevi ne bo ugodeno. Organizacija je prekorajila svoj delokrog. Dolžna je skrbeti za blago svojih članov, vendar mora to izvrševati v obliki, ki ne žali drugih stanov, ne s podtikanjem, najmanj pa z grožnjami. Če se trgovci pregreši proti dostojanstvu svojega poklica, zasluži kazen. Nikakor ne gre, da bi metali vse trgovce v en koš. Kakor zasluži kazen oni, ki ogražajo prehrano in mu gre zgolj za dobiček, tako zasluži grajo tudi nepravilen nastop delavske organizacije.«

Vaše filme
zaupajte
najmodernejšemu
foto-laboratoriju
DROGERIJE
KANC
MARIBOR

Modni salon
za damo in gospoda
SOUVAN - CO
Mestni trg 24.

Površniki, plašči,
elegantni kostumi,
promenadne in sportne
obleke - brezhiben kroj,
kvalitetna izdelava,
nove ideje!

Drugo: »Neka veletrgovina na deželi je pred meseci odpejala večjo količino visokovrednega blaga s tovornim avtom nekam v bližino meje na Štajerskem. Kakor pravi šef veletrgovine, je blago odlegel prometu le za malo časa. Zdjaj se je blago v glavnem že vrnilo. Šef pravi, da je bil to le strah pred vojno, da ne bi izgubil premoženja. Vzemimo, da se je blago res vrnilo v staro skladišče. Vprašanje je le, za koliko odstotkov se je medtem podražilo. Tudi če bi veletrgovina izjava držala, je tako ravnanje graje vredno. Koliko jih je, ki so voljni žrtvovati vse, tudi življenje, pa naj se zgodi kakor koli! Samo gospod veletrgovine ima nekakšen strah pred vojno in se boji izgube vsega premoženja. Marsikdo se pa boji močnejših raznih špekulacij in njihovega maščevanja. Toda tudi tu bo treba tistega poguma in odločnosti, s katero smo, kar nas je poštenjakov, pripravljeno povsod stopiti na branik.«

Če želite pridelati več

žita,
krompirja,
sadja itd.,

potem se obrnite na poob. agronoma ing. PREZLIJA, Ljubljana, Wolfova 3, tel. 34-73

• Stotnica srbskega narodnega gledališča v Novem Sadu bo svečano praznovala letos 9. novembra. Pokroviteljstvo je prevzel ban dr. Branko Kijurina. Pri proslavi bodo sodelovali najuglednejši gledališki umetniki iz Novega Sada in iz Beograda. Za slavnostno predstavo bodo uprizorili Stankovićevo »Kostano« in bo naslovno vlogo pela operna pevka Divna Radičeva iz Beograda. Slavnostna predstava bo v Sokolskem spominskem domu kralja Aleksandra.

• Zavod in višja šola za telesno vzgojo sta bila pravkar ustanovljena pri šoli narodnega zdravja v Zagrebu. Ban bo še dočel ustroj in delokrog zavoda in šole ter predpisal pogoje za diplomiranje gojencev visoke šole. Absolventi visoke šole za telesno vzgojo bodo nameščeni kot učitelji za telovadbo v banovinski službi.

• Hrvatski javni notariji na razpoložnju. V zagrebških uradnih »Narodnih novicah« je izšla banska naredba o nezdružljivosti poklica odvetnikov in javnih no-

v-o. (Maribor)

Ljubljanska filharmonija se je, kakor poročajo zagrebški listi, četudi z nepotrebnim zamudno, pridružila hvale vredni akciji Zagrebške filharmonije, da filharmonije vseh treh naših kulturnih središč stopijo v tesnejšo delovno zvezo. Ljubljanska filharmonija se je s simpatijami izrekla za medsebojno gostovanje in je predlagala zagrebški filharmoniji za izvedbo naslednje slovenske skladatelj: Slavka Osterca, koncert za klavir in orkester; L. M. Škerjanca Simfonični stavek, dve skladbi B. Arnič in eno Leskovec. Imenitni umetniki, ki predlagala violinista Karla Rupla, pianista Antona Trosta in violinista Uroša Prevora. Zagrebški listi pristavljajo, da bo potemtakem mogoče izvesti gostovanje Ljubljanske filharmonije v Zagrebu in zagrebške v Ljubljani.

Nov zvezek »Umetnost«. Redno, kar naj bi bilo vzor našim revijam, je izšla oktobrska številka mesečnika za umetniško kulturo »Umetnost« (urednik Miha Maleš, izdaja Bibliofilska založba v Ljubljani, tisk Narodne tiskarne). Številka je delno posvečena največjemu kiparju slovenskega juga Ivanu Meštroviću. Na uvodnem mestu prinaša izbor Meštrovićevih misli o umetnosti. Reproducira se naslednje njegove umetnine: Madona I-II, Podoba Rodina in Kristus na križu. Nadaljuje se razprava dr. Fr. Štjanca »Pregled zgodovine slovenske likovne umetnosti«. Jože

Karjev. Vsi javni notariji (bilježniki) v banovini hrvatski so postavljeni na razpoložanje. Onim notarijem, ki so tudi odvetniki, pojenja notarski poklic 30 dni po uveljavitvi te naredbi. Ostali notariji pa morajo še nadalje vršiti svoj poklic, dokler ne bo odrejena nova razmestitev. Če javni notar na razpoložanju ne bo novič postavljen, preneha njegova služba, čim bo njegovo mesto zasedel nov javni notar.

Vaše filme
zaupajte
najmodernejšemu
foto-laboratoriju
DROGERIJE
KANC
MARIBOR

• Ramazan, največji muslimanski post, se je pričel z večerajšnjim dnem. Trajal bo ves mesec. V Zagrebu je za uradnike, namoščence in delavce po državnih in samoupravnih ustanovah določen za ves čas ramazana delavnik od 9. do 15. ure.

• Zveza hrvatskih lovskih društev se je preselila v svoj novi dom v Zagrebu. Uprava z Vladimirom Premrovom na čelu je nedavno kupila za milijon dinarjev hišo v Berislavičevi ulici, katero so v teku treh mesecev preuredili in se je zdaj vršila prva svečana seja zvezne uprave v novem lastnem domu. Uprava je zlasti razpravljala o visokih takсах za lovske karte, za lovske pse in drugo, o krivolovstvu in o potrebnih ukrepih zoper zločinško početje. V načrtu je nov zakon o lovu, ki ga bo izdal hrvatski sabor.

• Preosnova živnozdravniške službe na Hrvatskem. Banovina Hrvatska bo dobila po novem načrtu dve veliki živnozdravniški centrali v Splitu in Vinkovcih. Nadalje zidajo tri nove veterinarske ambulante v Klostru, v Sv. Ivanu Žabnem in v Otoku. Živnozdravnik na deželi bodo sproti prejemali navodila o modernih pridobitvah znanosti in se bo njihovo delo stalno nadzorovalo. V veterinarskih centralah se bo raziskovalo stanje živine v posameznih pokrajinah, postrnilo se bo nadzorstvo nad kužnih obolenjih, poostreno bo tudi nadzorstvo nad živili, vršile se bodo različne preizkušnje po modernih metodah.

Kupujte srečke

drž. razredne loterije v glavni kolekturi
VRELEC SREČE
ALOJZIJ PLANINŠEK — LJUBLJANA
Beethovnova ul. 14.

• Prva ženska turistična šola v Splitu je bila ustanovljena letos in ima v prvem razredu 18 gojencek. Šola bo imela tri razrede, nakar bo treba položiti izpit. Za dalmatinski turizem je nova šola lepa pridobitev. Šola je organizirala splitsko gospodinjstvo društvo, ki je doslej uspešno prirejalo tečaje za kuhanje in šivanje. Namen nove šole je, da se čimbolj dvigne udobje in uprava v splitskih tujakoprometnih podjetjih.

• Ministrske in generalske hčerke šivajo. V prostorih beogradske ženskega društva so v ponedeljek polagale izpit tečajnice, ki so obiskovale tečaj za šivanje. Izpit je bil baje prav strog. Tečaji tega društva so se pričeli že pred 14 leti, tokratni izpit pa je bil stoji po vrstnem redu. V teku 14 let je tečaje obiskovalo 2.400 gojek in jih je izpit opravilo 1.430. Tečaji trajajo po tri in šest mesecev. Doslej je izpit položilo tudi 7 ministrskih in 30 generalskih hčerk.

• Hrvati ne smejo biti nepismeni, je geslo letošnje borbe za pobijanje analfabetizma na Hrvatskem. Uspehi pokreta za pobijanje nepismenosti so rodili lepe uspehe, kljub temu pa je v Zagrebu še 12.000 nepismenih, to se pravi 5% odraslih analfabetov, med tem ko jih je v posameznih vaseh samo še po 2%. Če je namena, da se zniža odstotek nepismenosti med Hrvati pod 10%, potem je treba letošnje zimo storiti, da se bo vsaj 12 odstotkov Hrvatov naučilo pisati in čitati. A 12% pomeni visoko število nad 240.000 duš. Potrebnih je četrt milijona abecednikov, prav toliko svinčnikov in pol milijona zvezkov,

Karlošek je prispeval članek »Slovenska lipa«, ki se zavzema za čim večjo gojitve tega tradicionalno slovenskega narodnega drevesa. Nadalje je objavljen Izvor Picaševih misli o umetnosti, Eda Stadler pa je prispevala studijo o angleškem slikarju Williamu Blakeu. S pesniškimi prispevki so zastopani Leopold Stanež, Miran Jarc in Alojz Gradnik (prevod pesmi Spanca Juana Ramona Jimenezja). Izmed reprodukcij omenjamo Michelangelovo »Mater božjo na stopnicah«, nekatere slike Picassoa, dalje slike Sr. Grocholkega, H. Smrekarja, Olafa Globocnika in ciklus risb Nikolaja Pirnata, številko zaključujejo krajše vesti iz umetniškega sveta.

Vladimir Vidrič. Znani zagrebški zgodovinar, vseučilišni profesor dr. Antun Barac je dovršil obsežno studijo o hrvatskem pesniku iz dobe predvojne Moderne Vladimiru Vidriču. Literarni krogi pričakujejo s posebnim zanimanjem Barčovo studijo o pesniku, ki je zapustil za seboj komaj 30 pesmi, s katerimi pa se je trajno zapisal v zgodovino hrvatske poezije. Studijo profesorja Barca bo izdala med letošnjimi rednimi publikacijami Matica Hrvatska.

Dnevi hrvatske knjige. Matica Hrvatska je organizirala tudi letos pod naslovom »Dani hrvatske knjige« vrsto prireditev, ki so v zvezi s propagando dobre domače knjige. V Zagrebu bo 5. in 6. m. postavljen na Jelačićevem trgu paviljon Matice Hrvatske, v katerem se bodo prodajale njene knjižne izdaje. Poleg tega bo v radiu več propagandnih predavanj o knjigi. Paviljon s knjigami Matice Hrvatske bodo ob istem času postavljeni tudi v nekaterih drugih hrvatskih mestih.

Samopomoč dramatičnih pisateljev. Združenje jugoslovanskih dramatičnih avtorjev v Beogradu se bavi z mislijo, da bi ustanovilo v naši prestolnici posebno gledališče, ki bi v njem uprizorjalo dramska dela tistih domačih pisateljev, ki jih oficelna gledališča niso sprejela v svoj repertoar. Združenje namerava nadalje ustanoviti po-

Do sedaj največji
umetniški film

PREMIERA
METROFILMA

Zbogom mister Chips

ROBERT DONAT
GREER GARSON
Triumf mladosti in nežne ljubezni — Po slavnem romanu
Jamesa Hiltona

Predstave
ob 16., 19. in 21. uri!

Kino Union,
tel. 22-21

kar bo skupno veljalo 2 milijona din. Kljub temu so organizatorji prepričani, da bo pokret uspel.

• Zagrebški Slovenci priredijo v soboto 5. t. m. ob 20. zvečer v društvenih prostorih »Narodnega doma«, Berislavičeva ul. 11 trgatve po starih slovenskih običajih: z gospodarjem, županom, viničarji in vičaricami. Vabljeni vsi prijatelji društva, da se v čim večjem številu udeležijo prireditve.

• Smrtna nesreča v milini. V vasi Kalniku pri Krizevcih se je podala 35letna gospodinja in mati Jana Nemčeva v milin svojega moža. Po nesreči pa se je preveč približala transmissiji, ki jo je zgrabila in jo je stroj strahovito razmrvaril. Preden so nesrečno ženo prepeljali k zdravniku, je izdihnila.

Otvoritev PLESNA VAJA

Akademski Jadranske straže
5. OKTOBRA — Ob 20. uri. — KAZINA

• Ponarejena oporoča. Jeseni 1938 je v Trstu nenadno smrti umrl znani kapetan Mato Marović, lastnik ladij, po rodu iz Kotora. Vedelo se je, da je pokojnik bogat, in so ugibali, komu pripade izdatna dedščina. Oporoko so našli po daljšem iskanju za neko sliko v spalnici. Bila je kratka, napisana z vijoličastim črnilom in datirana iz leta 1938. Zapisano je bilo, da pripada dedščina pokojnikovu bratu Ivanu, ki živi v Kotoru. Oporoka pa ni zadovoljila ostalih sorodnikov in se je začela pravda. Sorodniki so izpodbijali veljavnost oporoke, češ da je ponarejena. Zagrebški strokovnjaki so po kemični in rokopični analizi ugotovili, da oporoke ni napisal kapetan Mato Marović, marveč da jo je napisala neka oseba, ki se je zelo trudila, da ponaredi pokojnikov rokopiis. Pravda se nadaljuje.

• Deževje ograža dalmatinske vinograde. Dalmatinski vinogradniki so se veselili krasnega vremena, ki so ga imeli v septembru. Poleg vinogradov sta krasno dozorjela turščica in tobak. Pričakovala se je srednja letina, dobro pa sta obetala grozdje in oljka. Ponekod so že pričeli trgati, trgatve pa je nenadno prekinilo hučo deževje, ki zlasti škoduje vinogradom, kjer je grozdje že popolnoma zrelo. Le takojšnje izboljšanje vremena bo pripomoglo, da bo letošnja trgatve v Dalmaciji zadovoljiva.

• Nehvalečni državljani so stali v zadnjem času pred okroglim sodiščem v Murški Soboti. Niso se pravilno zavedali svojih državljanjskih dolžnosti in so se nedostojno izražali o naši državi. Med njimi je bila tudi Marija Rudaževa iz Dolgovaških gor pri Dolnji Lendavi, ki ni znala brzdati jezika in je žalila državo. Pokorila se bo leto dni. V silni zadevi se je zagovarjal tudi Franc Bolkovič iz Male Nedelje, ki pa ni žalil same države, ampak je razžalil tudi orožnike, ko so ga pozvali na odgovor. Bolkovič je bil obsojen na 18 mesecev roboje in kakor Rudaževa na izgubo častnih pravic za dobo dveh let.

• Novorojenka je pušila na nhlvi neka mlada nezakonska mati Marija iz Crenosov. Kakor se je sodišče v Murški Soboti prepričalo, je izvršila dejanje v duševni zmedenosti. Prišla je iz tujine, kjer je bila zaposlena kot sezonska delavka. Doma se je bala sramote in je dete pustila na njivi, da je kmalu umrlo in so ga našli drugje. Obsojena je bila zato samo na 6 mesecev zapor.

• Soferski izpiti za sreze Novo mesto, Brežice, Krško in Črnomelj bodo v Novem mestu dne 23. oktobra ob 10. uri. Rok za vlaganje prošni je do 20. oktobra.

seben urad, ki skrbel za prevajanje dramskih del naših avtorjev v večje evropske jezike in ki bi obenem skušal za ta dela zainteresirati tuje gledališke uprave. Nadalje namerava združenje izdajati dramska dela srbskih, hrvatskih in slovenskih avtorjev, da bi po tej poti olajšali in razširili spoznavanje domače dramske literature.

Olifko Delorko. Pesnik knjige »Raztuženja Euterpe«, bo izdal v založbi »Hrvatske Revije« novo pesniško zbirko z naslovom »Razigrani vodokoci. Delorko je že s prvo knjigo zavzel lepo mesto v mladi hrvatski poeziji in je pričakovati, da bo z zbirko nove lirike še bolj uveljavil svojo originalno pesniško noto.

Ksaverju Meškar je posvečena nova številka mladinskega mesečnika »Naš rod«. Jože Zupančič odvaja svoj obisk pri pisatelju, ki župnikuje v samotni hribovski fari Sela. Navaža nekatere zanimive Meškovke izjave in spominje, nato pa prikazuje njegovo obsežno delo, čigar večji izbor je začela pripravljati nova ljubljanska založba, da bi tako približala tudi mladim rodovom slovenske stvaritve enega izmed značilnih izpovedovalcev slovenskega lirizma v naši prozi. Zupančičev članek je ilustriral Fran Skodlar. Ksaver Meško je prispeval za to številko »Našega roda« črtico »Sveče« in pesem »V jesenski noči«. Nadaljuje se povest Vladimirja Levstika »Peter in Kestja« z ilustracijami Maksima Gasparijana. Iz tolgarične je prevedla Katarina Špur črtico G. Rajčeva »Snaha lastovka«. Izmed ostale vsebine omenjamo po narodni pesni posneti motiv v prozi Kristine Brenkove »Deklica-vojake« (ilustrirala Marija Vogelnikova), dalje Joža Grbinca krajevisko črtico »V Mišinski dolini« in pod Uršijo goro« (z ilustracijami F. Skodlarja) in članek Viljama Kunsta »Kakšno bo vreme«. Tudi druga številka prinese s svojo vsebino in opremo o pomembnosti te naše vzorno urejane mladinske revije. Na naslovi strani prinaša podoba pisatelja Meška, ki stoji pred knjižnico v svoji župniji.

Prav vesela, zabavna in smehapolna komedija je film
VESELA ŠKOTA
Samo še danes ob 16., 19. in 21.

Kino Sloga, tel. 27-30

Poznana in priljubljena filmska
komika Stanlio in Olio vzbujata
pri občinstvu gromko veselje!

• Novi grobovi. V Ljubljani je umrl g. Ivan Flerin, gostilničar na letališču. K večjemu počitku ga bodo spremili danes ob 16. z Zal k Sv. Križu. Zaprtil je vdovo in dva sina. — V visoki starosti 80 let je po daljšem bolehanju umrla v Ljubljani g. Ana Storoča, mati mariborskega odvetnika g. dr. Stanka Stora. Blago pokojnico bodo jutri ob 16. spremenili z Zal k Sv. Križu. — Pokojnima blag spomin, zalujočim naše iskreno sožalje!

Iz Ljubljane

u— Dar mestnim revežem. Rodbina g. Viktorja Rohrmanna s Sv. Petra ceste je darovala v počastitev spomina pokojne g. Marije Kavčičeve za mestne uboge 200 din. Za mestno kuhinjo v cukrarni so darovali uprava policije 300 k. krompirja. Vrtarsko društvo 120 k. različne zelenjave in pekovski mojster g. I. Piskar s Tyršev ceste 79 k. kruha. Mestno požarnarstvo so dobrotnikom na toplotie zahvaljuje.

u— V počastitev spomina pokojnega tajnika filozofske fakultete g. V. M. Zalarja sta dva neimenovana akadem. učitelja poklonila Jugoslovanskemu akademskemu podpornemu društvu v Ljubljani znesek 200 din. Iskrena hvala. pokojniku hvaležen in časten spomin.

u— Združenje gostilniških podjetij v Ljubljani vabi svoje članstvo. Za se udeležijo pogreba umrlega člana Ivana Flerinja, gostilničarja na letališču. Pogreb bo danes v petek, z Zal. kapela sv. Janeza na pokopališču k sv. Križu. Uprava združenja.

u— Akademski Jadranski straža prosijo vse cenjene plesalce, ki morda niso prejeli vabil za otvoritveno plesno vajo, naj iste blagovolijo reklamirati pri blaginai na dan prireditve v soboto 5. oktobra. — Kazina.

u— Samo nekaj dni je še čas, da obiščete razstavo slikarja Ljuba Ravnikarja v galeriji Obesnel na Gosposvetki cesti. Razstava nudi veran pregled dela mladega umetnika, ki tokrat prvič stooa pred javnost in je dosegljivo spoštovanja vreden uspeh.

u— Šentjakobsko gledališče vabi vse svoje člane in one, ki imajo veselje do igranja, da se zanesljivo udeležijo današnjega sestanka, ki bo ob 20.15, v društvenih prostorih v Mestnem domu. Istotam se vpisujejo vsak dan od 19. do 20. novi člani in članice.

u— Nova imena ljubljanskih gimnazij. Prosvetni minister dr. Korošec je podpisal odlok o preimenovanju ljubljanskih gimnazij. Dosedanja I. realna gimnazija se imenuje odslej I. moška realna gimnazija; II. moška realna gimnazija nastaja z oddvojitvijo od I. moške realne gimnazije; dosedanja II. realna gimnazija se bo imenovala odslej I. ženska realna gimnazija, dosedanja III. realna gimnazija se bo imenovala III. moška realna gimnazija, dosedanja IV. realna gimnazija je zdaj IV. moška realna gimnazija, dosedanja ženska realna gimnazija pa II. ženska realna gimnazija.

u— Otvoritev plesnih vaj v plesni šoli na Taboru bo v nedeljo 6. oktobra ob 20. uri. Vodi plesni mojster br. Trošt. Vabila so razposlana. Reklamacije se sprejemajo vsak dan od 18. do 20. ure v pisarni Sokola I. Tabor. (—)

u— Plesne vaje »Zarje« se prične v nedeljo 6. oktobra ob 15. v dvorani »Metropole«. Vaje se vrše pod vodstvom plesnega mojstra g. Jenka. Priidite! (—)

u— V sredo 2. oktobra se prične Kozarko telovadni tečaj za gospe in dame v telovadnici I. realne gimnazije, Vegova ulica. Ure bodo vsak ponedeljek, sredo in petek od pol 7. do pol 8. zvečer. Prijave novih tečajnikov istotam. (—)

u— Otvoritev plesnih vaj S. K. Svobode. bo v soboto 5. t. m. ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice. (—)

u— Nemške in italijanske, začetne in nadaljevalne tečaje priredi v večernih urah trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Prijave v društveni pisarni, Gregoričeva ulica 27., pritrilje med 8. in 14. uro. (—)

u— Izlet na Vražji vrtec. Kdor bi se udeležil avtoizleta na Vražji vrtec v nedeljo 6. t. m., naj pride drevi ob 20. k »Figovic«, da se pogovorimo o času odhoda.

u— Putnikov izlet v nedeljo: Gozd—Kokovnica. (—)

u— Kronika vlomov in tatvin. Specialist za vlome v izlozbe je poizkusil svojo srečo v izlozbenem oknu Josipa Smoleta v Selesburgovi ulici. Ondesnel je srebrno lisičjo boo, vredno 2750 din. Vlom je bil storjen sredi noči. To je v zadnjem mescu je tretja tatvina kužuhovine v centru mesta V zadnjih dveh mescih je bilo iz stanovanj Franje Pelčeve v Strelški ulici ukradeno več moškega in ženskega perila poštejnline in še raznih drugih reči, v skup-

ni vrednosti blizu 1900 din. Nekdo je vlomil v zaklenjeno skladišče trgovca Antona Dečmana na Ambroževem trgu in ukradel 93 praznih vreč različne velikosti v skupni vrednosti 930 din. Tudi pnevmatike so hvaležen plen vlomilcem. Nedavno je bila izvršena na Rudniku večja tatvina pnevmatik v skupni vrednosti preko 15.000 din. Oni dan pa je bila na Tyrševi cesti iz skladišča tvrdke »Be'ocel« ukradena gumijasta pnevmatika znamke »Michelin« vredna 2.000 din.

u— Ponesrečen roparski napad. Zrtev drznega roparskega napada bil je članu postala trgovka Marija N. s Sv. Petra ceste. V sredo okrog sedmih zvečer se je vračala s možem domov za Bežigrad. Ko je prečkala križišče Kobariške in Costove ceste v bližini artilerijske delavnice, je v temi planil proti nji mlajši možič. Komaj se je trgovka dobro ovedela, že ji je napadalec z eno roko segel po torbici, ki jo je držala pod pazduho, z drugo roko pa ji je poizkušal zamašiti usta, da ne bi kričala. Seveda je trgovka še krčeviteje stisnila torbico k sebi in zakričala na pomoč. Njen mož, ki je malce zastajal za njo, je naglo prišel, nakar se je napadalec zbal in zbežal na vso moč proti mestu. Mož in še nekaj mimoidočih je steklo za njim in nastala je divja dirka po ulicah, ki se je končala šele na Tyrševi cesti. Tam se je zaletel napadalec naravnost v stražnika, ki ga je prijel in odvedel na policijo. Hitro so dognali, da je predzrni uzmovil 26-letni brezposelni delavec Feliks M. s Kapeškega vrha pri Slatini Radenci, znan potepuh brez stalnega bivališča, ki je še nekatkrat prišel s kazenskim paragrafom navzkriž. Če bi mu rop uspel bi bil našel v torbici precej denarja, ki ga je trgovka ta večer slučajno nosila s seboj.

u— Vrsta nesreč. V ljubljansko splošno bolnišnico so pripeljali spet dolgo vrsto ponesrečenec, največ seveda na kirurški oddelku. 23 let stari posestnikov sin Alojz iz Orehek je na Golem vrhu padel z zidarskega odra, da si je nalomil hrbtenico, močno pa je poškodovan tudi po obrazu. Jože Putihar, doma blizu Smarja, 32 let stari posestnikov sin, je peljal po klanecu precej težak voz. Stopil je nabrepi z voza, da zavre zadnje kolo, ko pa se je hotel spet povzpeti na voz, mu je spodrsnilo, da je padel pod kolesa, ki so šla čezeni in mu zadala težke notranje poškodbe. Franca Rometa, brezposelnega delavca brez stalnega bivališča je na cesti pri Dobrunjah podrl kolesar s tako silo, da si je Rome zlomil nogo. 3-letnega sinčka delavca v tovarni na Kolčevem Petra Kotarja iz Doba je na cesti neznan voznik povozil in mu strl desno nogo. 2-letni sinček posestnika Janeza Sustarja iz Spodnje Zdobrove se je igral z vžigalicami, ki so se mu vnele in je fantek zagorel kakor živa bakla. Rešili so ga, toda dobil je hude oklepine po vsem telesu.

u— Nehvaležnost je plačilo tega sveta. O resničnosti teza prastarega rekla so se lahko na svoje oči prepričali stanovalci neke hiše na Ilžanski cesti, na katerih vrata je potrkalo mlado dekle z milo prošnjo, da bi jo prenočili. Prirovedovalca je, da je brezposelna delavka, da je prišla iz Zagreba iskat službe in da je brez strelche in brez vsega. Domačin se je dekle smililo, na to so povabili v sobo, kjer nai bi prenočila. Kako so se pa podlet razočarali, ko jim je sredi noči izmaknila iz predala 1.200 din gotovine in še nekaj reči zraven. Se sreča, da so tatice pravočasno zalotili, ko je skočila z nakradnim plenom skozi okno. Prijeli so jo in predali stražniku.

R A D I O

Petek, 4. oktobra
Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 11: Soliska ura: Bodimo prijatelji: Razgovor o varstvu živali (g. M. Zor). — 12: Po naših stezicah (plošče). — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Radijski salonski orkester. — 14: Poročila. — 14.10: Tedensko poročilo Tujakoprometne zveze. — 18: Ženska ura: Vzgoja otrok v predšolski dobi (prof. Anica Černejeva). — 18.20: Citarška točke (plošče). — 18.40: Varstvo živali (dr. A. Koren). — 19: Napovedi, poročila. — 19.20: Nac. ura. — 19.40: Objave. — 19.50: O izseljenih (gđ. Julija Sustaršič). — 20: Gerbičeva ura. Sodelujejo: Akademski pevski kvintet, prof. Pavel Šivic (klavir) in g. Srečo Kopore (uvodna beseda). — 21.30: Slovenska glasba radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahka godba radijskega orkestra.
Beograd 1940: Muslimanski večer. — 21: Simfonični koncert. — 22: Plošče. — 22.50: Moderna glasba. — Zgreb 17.45: Pesmi. — 20: Tamburaški zbor. — 20.45: Orkestralni in pevski koncert. — 22.10: Lahka glasba. — Praga 19.50: Koncertni večer. — 22.35: Mali orkester. — 23: Češki skladatelji. — Berlin 19.15: Vojaški večer. — 20: Orkestralni in pevski koncert.

NEMŠKI SE NAUČITE

lahko in naglo, dopisnim putem na svojem domu s pomočjo nove originalne metode (z zakonom zaščiteni), ki je zasnovana na mnemotehnikih (veščini zapajenja) in psihodinamiki, ki jo je ustvaril g. Petar B. Petrovič, pisec knjige: »Praktični kurz vještine pamčenja« in urednik Okultistične biblioteke. Kurz traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo din 30. Brezplačno pošljemo vsakomur poskusno lekcijo. — Okultistiška biblioteka, Beograd, ček. račun 54.998, poš. pretinac 876.

Iz Maribora

a—Na koncertu Trboveljskega slavčka v Mariboru, ki bo v soboto zvečer v dvorani sokolskega doma bodo, na sporedu poleg domačih avtorjev tudi dela iz češke, slovaške in bolgarske literature. Dobri Hristov, najpogostejši bolgarski mladinski skladatelj, je napisal in posvetil Slavčkom za njihov letosnji jubilej »Goro-le zelena« s sopranskim solom; Čeh Miroslav Krejčíl bo zastopal »Ukolebavko«, lirčnim dvojnimi kanonom, Otakar Šin pa s češkim plesom »Babka«, slovaškim »Vrtena« in hanaškim »Sateček«. Trboveljski slavčki so zbor, ki nam vedno nudi novost, njihovo ogromno 10-letno kulturno, propagandno in socialno delo lahko vsak razvidi iz knjižice, ki se bo dobila o priliki koncerta in v predprodaji pri Putniku. Na povabilu mariborske garnizije bodo priležni slavčki naslednji dan brezplačno koncert za vojaštvo, tako da bodo mnogi izmed teh, ki so iz vseh krajev naše domovine, imeli priložnost slišati takšno umetniško korporacijo.

a—25.000 din za siromašne meščane v Mariboru je darovala tiskarica C. Budefeldt ob priliki 100 letnice svojega obstoja mestni občini.

a—Tuji v Mariboru. V preteklem mesecu je bilo v Mariboru 1854 tujcev, ki so imeli 3761 nočnin. Med njimi je bilo komaj 265 inozemcev.

a—Iz gledališke pisarne. Ugodnosti gledaliških abonmentov so mnogovrstne: stalni sedeži, ni se jim treba prebraviti pri večerni blagajni, razen tega dobe po znatno nižji ceni kot neabonementi vse na novo nastudirane gledališke komade. Če pa se kdo noče ali ne more vezati na vrstni red abonmentskih predstav, mu je na razpolago abonma na bloke, s katerimi si poljubno izbere dan predstave izven iz ene zelo redke, ki so označene z »Izven«.

a—Brezobrestno posojilo 100.000 dinarjev bo najela studenka občina za nabavo rezervnih življenjskih potrebščin za studenške občane.

a—Znamenje časa. V mariborski okoliščini, zlasti na Pobrežju, se opaža v zadnjem času zelo živahno trgovanje z nepremičninami. Nove stavbe se manj gradijo, več pa se zelo kupujejo parcele in že dograjene hiše. Kupci, med katerimi prevladujejo pripadniki srednjih slojev, skušajo pač svoje skromne prihranke naložiti v nepremičnine, posledica časa, v katerem živimo.

a—Kulturna vest. Naknadne prijave za angleški tečaj se sprejemajo danes, v petek, v knjižnici Angleškega kluba med 18. in 20. uro, v ponedeljek pa v I. realni gimnaziji, prilike, levo med 18. in 19. uro.

a—Ostanko na banovinski službi je postal uradniški pripravnik g. Stanko Žgur, ki je bil uslužben pri osrednji lekarni v Mariboru.

a—Ob nedeljah in praznikih ne bo mesa. Tudi letos ne bodo od prve oktobrske nedelje dalje prodajali mesa ob nedeljah in praznikih, ker bodo meseca zaprte. Mariborske gospodinjice bodo morale kupovati meso za nedelje in praznike dan prej.

a—Dinar draginjskega povika. Železniški delavci so dobili draginjski povisek, vendar pa je bila obremenitev s povikom ukinjena svojočasno priznana 10% doklada.

a—Stare lokomotive nazaj v železniške delavnice. Kakor znano, so bili svojčas s starih lokomotiv, ki so bile izločene iz prometa, demontirani razni deli iz bakra in medenine. Zdaj pa so pričeli te že izločene lokomotive na novo popravljati, ker bodo spet postavljene v promet. Posamezne dele iz medenine in bakra bodo morali na novo izdelati.

a—Zaročenka. 32-letni Ivan T. je moral po poslih iz Maribora. Tudi pred slovesom od svoje zaročenke je nastal med obema prepri. Zaročenka je v razburjenosti segla po nožu in zamahnila proti zaročniku, ki pa je z desno roko prestregel nož in se rešil. Dobiti pa je občno rano na desnici, zaradi katere se je moral zateči v bolnišnico.

a—Sreča v nesreči. Trgovčeva žena ga. Lote Ledererjeva je povzela s svojim avtomobilom na državnem mostu kolesarja Antona Verasa, ki pa ni dobil po srečnem naključju nobenih poškodb. Pač pa je v kolopopolnoma razbita. Ga. Ledererjeva je takoj privolila, da poravnava vso škodo. Srečo v nesreči je doživela tudi kolesarka Marija Grizoldova, ki je prišla na Frankopanovi ulici pri odcepju Jerovškove ulice pod enovrtni mekarski voz. Kolo ni poškodovano, pač na čuti Grizoldova bolečine v rebrih zaradi sunka v oje.

Iz Celja

a—Komemoracija za blagopokojnim Viškim kraljem Aleksandrom I. Zedinitev priredil Sokolsko društvo Celje-matica v sredo 9. t. m. ob 20. v telovadnici mestne osnovne šole. Na sporedu so spominjski govor in dve ali tri točke društvenega orkestra. Članstvo in naraščaj sta vabljena, da se udeležijo te spominjske proslave polnoštevno.

a—Iz krčgov trgovskih nameščenecv smo prejeli: Kakor smo čitali, je Združene trgovce v Ptuj priznalo tamkajšnjim trgovskim nameščencem upravičenost njihove zahteve za 50odstotno povznesenje plač, ker se je blago podražilo delno tudi že za več kot 100%. Ker pa draginja v Ptuj gotovo ni večja nego je v Celju, pričakujemo, da bo tudi celjsko Združene trgovcev apeliralo na svoje člane, da tudi oni uredijo plače svojih nameščenecv draginji primerno. — Nameščenci.

APNENI PRAH za gnojenje vrtov in za prašenje krompirja — dobite zopet pri KMETIJSKI DRUŽBI.

a—Spet poplava. Ker je od sobote zvečer do večera deževalo, so Savinja in njeni pritoki v noči od srede na četrtek spet narasli za dobra dva metra nad normalo. Voda je ponekod prestopila bregove in poplavlila predele ob obrežjih. V Celju je voda spet zalila promenado pot na levem bregu Savinje pri izlivu Sušnice. Večera zjutraj je začela voda upadati in se je kmalu vrnila v struge.

a—Zrebanje loterije Legije »Koroških bočev« v Celju bo neprekinjeno v nedeljo dne 6. oktobra t. l. Slovenci rodoljubi, se gajte prido po srečkah dekler so še na zalogi. (—)

a—Drevo ob 20. uri se otvori novi II. začetniški plesni tečaj Jenkove šole v Kani. Vpisovanje protilegitimiran od 11. ure dalje in zvečer. Djalaki-akademiki imajo popust. V nedeljo 6. t. m. ob 16. uri prva popoldanska plesna večer. (—)

a—Saharin so zaplenili. Celjska policija je v torek aretirala 28letno Justino G. iz Trnovelj pri Celju, ker je po mestu prodajala saharin. Pri njej so našli 1 in pol kg saharina in ga zaplenili.

a—Nevarna družina. V Celju so aretirali 27letno Marijo K. iz Šmarja pri Jelšah, ker je nekemu moškemu, s katerim je hodila okrog, izmaknila 400 din gotovine. Aretranko so izročili sodišču.

a—Nesreča. V sredo je stopil 62letni dmar Ivan Bizjak iz Gaberja pri Celju tako nerodno z voza, da si je zlomil levo nogo v kolku. Prepeljali so ga v bolnišnico.

a—Celjski mestni svet bo imel danes ob 18.30 redno sejo. Na dnevnem redu so poročila odborov.

Gospodarstvo

Organizacija prodaje jedilnega olja

Kakor smo že poročali, je prišlo te dni v promet novo olje iz semena sončnic. Tega olja bo dovolj za večino leta. Pri tej priliki je trgovinski minister dr. Ivan Andres podal naslednje izjavo:

Danes lahko z večjim zaupanjem govorimo o kritju naših potreb glede jedilnega olja. Normalne potrebe naše države znašajo 15.000 do 16.000 ton olja na leto. Zaradi ugodne letine sončničnega semena bomo dobili iz tega semena okrog 12.000 ton jedilnega olja, kar bo omogočilo kritje potrebe za kakšnih 9 mesecev.

Na drugi strani namerava Prizad uvoziti znatne količine oljarij iz Bolgarije, Turčije in Grčije. Samo v Bolgariji bomo dobili okoli 5.000 ton oljaric, kar bo z uvozom iz ostalih držav omogočilo kritje potrebe v jedilnem olju za ostali del leta. Če bi se povečala potrošnja olja v državi, se bo potreba krila z uvozom oljaric, deloma pa tudi s proizvodnjo olja iz bučnic in oljnatih repice ter olivnega olja.

Potrebna količina jedilnega olja za domače potrebe je v glavnem že zagotovljena in zavisni normalna zadostitev potreb le od dobrega funkcioniranja razdelitve. V izrednih razmerah, ki jih preživljamo in ki so prizadela tako proizvajalce kakor tudi konsumente, je važno, da se prepreči pojavi spekulacije in kupitve blaga, ki lahko povzročijo motnje na trgu.

Kopitčenje živl pri potrošnikih

Z uredbo o oljaricah smo postavili vse proizvajalce pod kontrolo, ki se bo odločno izvajala. To pa ni dovolj, kajti opaža se, da tudi konsumenti zlorabljajo položaj in otežkočajo delo pri pravilni razdelitvi blaga. Dosti konsumentov je, zlasti premožnejših, ki kopitijo življenjske potrebščine čez mero, da bi se za vsak primer preskrbeli. Tako je nek kupec zagrozil trgovcu, da ga bo tožil, če mu ne da takoj 10 kg sladkorja. Trgovcu je nato odgovoril, da mu da na razpolago ves sladkor iz trgovine, ki ga je bilo 72

a—Tovorni vlak je treščil v brata in sestro. V sredo zjutraj sta šla 2-letni progovni delavec Mihael Deželak in njegova sestra, 17letna Angela Deželakova iz Radobelj v Laško. Brat je šel na delo, sestra pa je nesla v Laško mleko. Da bi si skrajšala pot in se izognila cestnemu blatu, sta krenila po železniški progi. Tik pod cerkvico v Marjagradcu ju je ob 6.40 dohitel tovorni vlak, ki je vozil iz Rimskih Toplic. Lokomotiva ju je odbila s proge na škarpo. Mihael Deželak je dobil poškodbe na glavi, njegova sestra pa težke poškodbe na nogi. Tovorni vlak se je ustavil, nakar so oba ponesrečenca naložili v vagon in ju prepeljali v Celju, kjer so ju oddali v bolnišnico.

Kontrola cen razširjena na usnje

Minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres ter minister za socialno politiko in ljudsko zdravje dr. Budisavljevič sta na podlagi čl. 1. urebe o kontroli cen od 5. februarja t. l. izdala naslednji odlok:

1. Kontrola cen se v smislu uredbe o kontroli cen izvaja tudi glede usnja vseh vrst.
2. Urad za kontrolo cen pri ministrstvu za trgovino in industrijo ter pristojna splošna upravna oblastva druge stopnje bodo začeli takoj opravljati svoje funkcije v zvezi s to kontrolo.
3. Odlok stopi v veljavo z dnem objave v Službenih novinah.

Znatne spremembe v klirinškem računu z Italijo

Najnovejši izkaz Narodne banke o stanju klirinških računov ob koncu septembra zaznamuje nove znatne spremembe, zlasti v klirinškem računu z Italijo, kjer je prišlo do popolne likvidacije starega klirinškega dolga in je obenem izkazan že znaten saldo naših terjatev. Se v začetku avgusta smo bili Italiji v kliringu dolžni skoro 50 milijonov dinarjev. Ta dolg se je do srede septembra zmanjšal na 20,5 milijona dinarjev, v tretji četrtini septembra je naglo nazadoval na 5 milijonov din. V zadnji četrtini septembra pa je prišlo ne samo do popolne likvidacije tega dolga, temveč je vrhu tega nastal že aktivni saldo naših terjatev nasproti Italiji v višini 21,5 milijona din. Glede na obstoj tega aktivnega salda bodo morali odslej naši izvozniki v Italijo čakati na vrstni red izplačila klirinških terjatev.

Med aktivnimi klirirgi zaznamuje izkaz nadaljnje zmanjšanje naših klirinških terjatev v Nemčiji od 1,43 na 1,29 milijona mark. Občutno spremembo pa beleži tudi klirinški račun s češkomoravskim protektoratom. Na tem računu smo imeli še 8. avgusta terjatev v višini preko 16 milijonov Kč. Že v tretji četrtini septembra pa je prišlo do popolne likvidacije tega salda in smo vrh tega prišli v dolg nasproti protektoratu, ki je bil 22. septembra izkazan v višini 6,3 milijona Kč. V poslednji četrtini septembra pa se je ta dolg naglo povzpela, tako da smo ob koncu septembra dolgovali protektoratu 35,3 milijone Kč.

Ob koncu septembra je prišlo prav tako do občutnega zmanjšanja naših klirinških terjatev v Turčiji, ki so že prejšnji teden nazadovali od 4,8 na 2,9 milijona din, v poslednji četrtini septembra pa na 0,6 milijona din. Naše klirinške terjatve v Bolgariji so za malenkost nazadovali na 3,2 milijona din. Prav tako so nazadovali naše terjatve nasproti Franciji za 0,1 na 3,2 milijona frankov in terjatve nasproti francoskim kolonijam za 0,04 na 2,7 milijona frankov.

Med pasivnimi klirirgi zaznamuje klirinški račun z Madžarsko v poslednjem tednu septembra zmanjšanje našega dolga od 15,0 na 11,9 milijona din. Naš klirinški dolg v Slovaški, ki je prejšnje tedne narasel na 29,8 milijona Ks, se je zmanjšal na 25,8 milijona Ks. Naš klirinški dolg v Rumuniji pa se je zmanjšal za 0,4 na 6,1 milijona din.

Nazadovanje zaposlenosti v juliju

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je objavil podatke o gibanju števila zavarovanih članov v mesecu juliju, iz katerih sledi, da je od junija do julija število zavarovancev nazadovalo v vsej državi za 11.274 (lani je znašalo nazadovanje 4409), tako da je bilo v juliju povprečno zavarovanih 749.716 delavcev in nameščenecv, to je le še za 2864 več nego v istem mesecu lanskega leta.

V dravski banovini je bilo pri vseh krajevnih organih Sutorja 120.405 zavarovancev, in sicer pri OUZD v Ljubljani 109.174, pri bolniški blagajni TBPD 10.325 in pri bolniški blagajni zagrebškega Merkurja 906. Na področju banovine Hrvatske je bilo zavarovanih 234.611 delavcev in nameščenecv, v ostalih banovinah pa 394.700. Nasproti juniju je število zavarovancev v dravski banovini naraslo za 1095, nazadovalo pa je v banovini Hrvatski za 2780 in v ostalih banovinah za 9589.

V primeri z lanskim julijem je bilo število zavarovancev v industriji gradbenega materiala manjše za 5493 (za 13,6%), v industriji za predelovanje lesa za 3880 (za 16,9%), v gostinski stroki za 3008 (za 11%), v tekstilni industriji za 2893 (za 4,8%), v čevljarški industriji za 2082 (za 9,3%) in v oblačilni industriji za 1786 (za 5,3%). Večjo zaposlenost pa beležijo predvsem tobačna industrija (za 26,3%), gradnja železnice, cest in vodnih zgradb (za 24,4%) in papirna industrija (za 15%).

V primeri z lanskim julijem zaznamujemo največje povečanje števila zavarovancev okrožni uradi v Zagrebu (za 6,2%), v Beogradu (za 4,4%) in v Ljubljani (za 2,6%). Najobčutnejše nazadovanje števila zavarovancev beležijo okrožni uradi na Sušaku (za 26,8%), v Petrogradu (za 8,3%), v Nišu (za 6,2%) in v Skoplju (za 5,7%).

Povprečna dnevna zavarovana međa je znašala v juliju 27,27 din to je za 2,95 din ali za 12% več nego lani in za 0,51 din več nego v prejšnjem mesecu. Povprečna dnevna zavarovana međa je znašala v dravski banovini 29,44 din, v banovini Hrvatski 28,50 din in v ostalih banovinah 25,88 din. Skupni zavarovani zaslužek pa je znašal v juliju v vsej državi 511,2 milijona din (lani 454,1); od tega odpade na dravsko banovino 88,6, na banovino Hrvatsko 167,2 in na ostale banovine 255,4 milijona din. Skupni zavarovani zaslužek se je od lanskega leta povečal za 12,6%.

Gospodarske vesti

— Plačilni promet z Norveško. O določbah novega sporazuma o plačilnem prometu z Belgijo smo že poročali v sredo. Tudi sporazum o plačilnem prometu z Norveško, ki je bil sklenjen o priliki zasedanja jugoslovnsko-nemškega stalnega gospodarskega odbora, vsebuje podobne določbe, posebej za stari uvoz in izvoz ter posebej za novi izvoz in uvoz, pri čemer se smatra za stari izvoz in uvoz oni, ki je izvršen pred 1. oktobrom t. l. Za stari uvoz se izvrši plačilo s polaganjem dinarjev na dinarski račun norveške novčanice banke pri Narodni banki, pri čemer se norveška krona pretvori v dinarje po tečaju 1241,20 din. Izplačila našim izvoznikom se izvrši po istem tečaju. Plačila iz novega izvoza in uvoza se vrše preko specialnega računa »F« v reichsmarkah preko obračunske blagajne v Berlinu. Pri plačilu novega uvoza se bodo fakturirali zneski, ki se glasijo na norveške krone, najprej pre-

Kakor poročajo iz Beograda, je ožji odbor, ki je bil nedavno določen zaradi ureditve vprašanja organizacije zbiranja in razdelitve organskih tolšč, vzel v razpravo načrt uredbe o zajednici proizvajalcev organskih tolšč, ki ga je pripravilo trgovsko ministristvo. Odbor je k načrtu uredbe dal svoje pripombe in je pričakovali, da bo uredba v kratkem objavljena.

Kontrola cen razširjena na usnje

Minister za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres ter minister za socialno politiko in ljudsko zdravje dr. Budisavljevič sta na podlagi čl. 1. urebe o kontroli cen od 5. februarja t. l. izdala naslednji odlok:

1. Kontrola cen se v smislu uredbe o kontroli cen izvaja tudi glede usnja vseh vrst.
2. Urad za kontrolo cen pri ministrstvu za trgovino in industrijo ter pristojna splošna upravna oblastva druge stopnje bodo začeli takoj opravljati svoje funkcije v zvezi s to kontrolo.
3. Odlok stopi v veljavo z dnem objave v Službenih novinah.

Znatne spremembe v klirinškem računu z Italijo

Najnovejši izkaz Narodne banke o stanju klirinških računov ob koncu septembra zaznamuje nove znatne spremembe, zlasti v klirinškem računu z Italijo, kjer je prišlo do popolne likvidacije starega klirinškega dolga in je obenem izkazan že znaten saldo naših terjatev. Se v začetku avgusta smo bili Italiji v kliringu dolžni skoro 50 milijonov dinarjev. Ta dolg se je do srede septembra zmanjšal na 20,5 milijona dinarjev, v tretji četrtini septembra je naglo nazadoval na 5 milijonov din. V zadnji četrtini septembra pa je prišlo ne samo do popolne likvidacije tega dolga, temveč je vrhu tega nastal že aktivni saldo naših terjatev nasproti Italiji v višini 21,5 milijona din. Glede na obstoj tega aktivnega salda bodo morali odslej naši izvozniki v Italijo čakati na vrstni red izplačila klirinških terjatev.

Med aktivnimi klirirgi zaznamuje izkaz nadaljnje zmanjšanje naših klirinških terjatev v Nemčiji od 1,43 na 1,29 milijona mark. Občutno spremembo pa beleži tudi klirinški račun s češkomoravskim protektoratom. Na tem računu smo imeli še 8. avgusta terjatev v višini preko 16 milijonov Kč. Že v tretji četrtini septembra pa je prišlo do popolne likvidacije tega salda in smo vrh tega prišli v dolg nasproti protektoratu, ki je bil 22. septembra izkazan v višini 6,3 milijona Kč. V poslednji četrtini septembra pa se je ta dolg naglo povzpela, tako da smo ob koncu septembra dolgovali protektoratu 35,3 milijone Kč.

Ob koncu septembra je prišlo prav tako do občutnega zmanjšanja naših klirinških terjatev v Turčiji, ki so že prejšnji teden nazadovali od 4,8 na 2,9 milijona din, v poslednji četrtini septembra pa na 0,6 milijona din. Naše klirinške terjatve v Bolgariji so za malenkost nazadovali na 3,2 milijona din. Prav tako so nazadovali naše terjatve nasproti Franciji za 0,1 na 3,2 milijona frankov in terjatve nasproti francoskim kolonijam za 0,04 na 2,7 milijona frankov.

Med pasivnimi klirirgi zaznamuje klirinški račun z Madžarsko v poslednjem tednu septembra zmanjšanje našega dolga od 15,0 na 11,9 milijona din. Naš klirinški dolg v Slovaški, ki je prejšnje tedne narasel na 29,8 milijona Ks, se je zmanjšal na 25,8 milijona Ks. Naš klirinški dolg v Rumuniji pa se je zmanjšal za 0,4 na 6,1 milijona din.

Nazadovanje zaposlenosti v juliju

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu je objavil podatke o gibanju števila zavarovanih članov v mesecu juliju, iz katerih sledi, da je od junija do julija število zavarovancev nazadovalo v vsej državi za 11.274 (lani je znašalo nazadovanje 4409), tako da je bilo v juliju povprečno zavarovanih 749.716 delavcev in nameščenecv, to je le še za 2864 več nego v istem mesecu lanskega leta.

V dravski banovini je bilo pri vseh krajevnih organih Sutorja 120.405 zavarovancev, in sicer pri OUZD v Ljubljani 109.174, pri bolniški blagajni TBPD 10.325 in pri bolniški blagajni zagrebškega Merkurja 906. Na področju banovine Hrvatske je bilo zavarovanih 234.611 delavcev in nameščenecv, v ostalih banovinah pa 394.700. Nasproti juniju je število zavarovancev v dravski banovini naraslo za 1095, nazadovalo pa je v banovini Hrvatski za 2780 in v ostalih banovinah za 9589.

V primeri z lanskim julijem je bilo število zavarovancev v industriji gradbenega materiala manjše za 5493 (za 13,6%), v industriji za predelovanje lesa za 3880 (za 16,9%), v gostinski stroki za 3008 (za 11%), v tekstilni industriji za 2893 (za 4,8%), v čevljarški industriji za 2082 (za 9,3%) in v oblačilni industriji za 1786 (za 5,3%). Večjo zaposlenost pa beležijo predvsem tobačna industrija (za 26,3%), gradnja železnice, cest in vodnih zgradb (za 24,4%) in papirna industrija (za 15%).

V primeri z lanskim julijem zaznamujemo največje povečanje števila zavarovancev okrožni uradi v Zagrebu (za 6,2%), v Beogradu (za 4,4%) in v Ljubljani (za 2,6%). Najobčutnejše nazadovanje števila zavarovancev beležijo okrožni uradi na Sušaku (za 26,8%), v Petrogradu (za 8,3%), v Nišu (za 6,2%) in v Skoplju (za 5,7%).

Povprečna dnevna zavarovana međa je znašala v juliju 27,27 din to je za 2,95 din ali za 12% več nego lani in za 0,51 din več nego v prejšnjem mesecu. Povprečna dnevna zavarovana međa je znašala v dravski banovini 29,44 din, v banovini Hrvatski 28,50 din in v ostalih banovinah 25,88 din. Skupni zavarovani zaslužek pa je znašal v juliju v vsej državi 511,2 milijona din (lani 454,1); od tega odpade na dravsko banovino 88,6, na banovino Hrvatsko 167,2 in na ostale banovine 255,4 milijona din. Skupni zavarovani zaslužek se je od lanskega leta povečal za 12,6%.

Gospodarske vesti

— Plačilni promet z Norveško. O določbah novega sporazuma o plačilnem prometu z Belgijo smo že poročali v sredo. Tudi sporazum o plačilnem prometu z Norveško, ki je bil sklenjen o priliki zasedanja jugoslovnsko-nemškega stalnega gospodarskega odbora, vsebuje podobne določbe, posebej za stari uvoz in izvoz ter posebej za novi izvoz in uvoz, pri čemer se smatra za stari izvoz in uvoz oni, ki je izvršen pred 1. oktobrom t. l. Za stari uvoz se izvrši plačilo s polaganjem dinarjev na dinarski račun norveške novčanice banke pri Narodni banki, pri čemer se norveška krona pretvori v dinarje po tečaju 1241,20 din. Izplačila našim izvoznikom se izvrši po istem tečaju. Plačila iz novega izvoza in uvoza se vrše preko specialnega računa »F« v reichsmarkah preko obračunske blagajne v Berlinu. Pri plačilu novega uvoza se bodo fakturirali zneski, ki se glasijo na norveške krone, najprej pre-

tvorili v reichsmarko po srednjem tečaju izplačila Oslo v Berlinu, ki znaša sedaj 56,82 marke za 100 norveških kron; tako dobljeni znesek pa se pretvori v dinarje po tečaju 17,82 din za marko. Naši izvozniki pa bodo dobili plačilo terjatev od novega izvoza v Norveško na ta način, da bo Narodna banka na osnovi aviz nemške obračunske blagajne o vplačilu posameznih zneskov na specialnem računu »F« izplačala ustrežajočo vrednost v dinarjih po tečaju 17,82 din za marko.

Barze

3. oktobra

Na zagrebški borzi je bilo danes povpraševanje po grških bonih, in sicer po tečaju 60,50, medtem ko je bil v Beogradu promet po 60. Tečaj dolarja na svobodnem trgu (55), je ostal nadalje nespremenjen.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri nespremenjeni tendenci trgvala po 437 (v Beogradu je bil zabeležen tečaj 437,50 — 438). Promet je bil samo še v delnicah pri višjem tečaju 340 — 345.

DEVIZE

Ljubljana, Oficielni tečaj: London 178 15 — 181,35, New York 4425 — 4485, Curih 1020,54 — 1030,54. Tečaj na svobodnem trgu: London 220,32 — 223,52, New York 5480 — 5520, Curih 1261,10 — 1271,10.

Curih, Beograd 10, Pariz 9,95, London 17,20, New York 434,25, Milan 21,95, Madrid 40, Berlin 173,75, Stockholm 103,65, Budimpešta 85,50, Atene 3,00.

EFEKTI

Zagreb Državne vrednote: Vojna Šk da 437 — 439 (437), 4% agrarne 51,50 d.n., 4% severne agrarne 51,50 d.n., 6% begunjske 77,50 bl., 6% dalm. agrarne 70,50 bl., 6% šumske 70,50 bl., 7% stabiliz. 92 d.n., 7% invest., 97 d.n., 7% Seligman 100 d.n., 7% PAIR 94,50 d.n., 8% PAIR 100 bl.; delnice: PAIR 192 d.n., Trboveljska 340 — 349 (340 — 345), Gutmann 45 — 51, Sečera 210 d.n., Sečera 210 d.n., Brčkerek 600 d.n., Isis 60 bl., Oceanija 720 d.n.

Beograd, Vojna Škoda 437,50 — 438, 6% begunjske 76,75 d.n., 6% dalm. agrarne 69,50 — 70, 6% šumske 69,25 d.n., 7% invest. 99,50 d.n., 7% PAIR 95 d.n., 8% PAIR 99,50 d.n., PAIR 192 — 193 (192,50).

Blagovna tržišča

21 TO

+ Chicago, 3. oktobra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 82,25, za maj 81,75, za julij 78,625; koruza: za dec 57,75.
+ Novosadska blagovna borza (2. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: za pšenico veljajo okupne cene po uredbi. Oves: baški, sremski 307,50 — 310. Rž: baška 335 — 337,50; ban. 332,50 — 335. Jčmen: baški in sremski 350 — 358; pomladni 412,50 — 417,50. Koruza: baška 340 — 342,50. Moka: franko mlin v dunavski banovini brez skupnega davka in vreč: »0g« in »0gg« 723; krušna moka 358. Otrubi: franko mlin brez skupnega davka in vreč: 180. Fižol: baški in sremski beli brez vreč 410 — 415.

Kinematografija

Novo mesto. Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal črni ob 20.15 (sobotne predstave zaradi pridružitve Kluba dolenskih vokalov ne bo), v nedeljo ob 16.18. In 20.15 ter v ponedeljek ob 20.15 naslednji spored: 1) Univerzum tehnik, 2) kratak zabavni film, 3) največji revijski film, najrazkošnejšo filmsko opereto »Rosalie« z najboljšim pevcom Nelsonom. Edyjem, s kraljico stepa Eleanor Powellovo in s slavno koloraturno pevko Ilono Hajmassyjevo. Raskošni, sijaj, krasne melodije, lepo petje, odlični balet bodo očarali vsakega občinstva. Prihodnji film: »Suez«. (—)

Bombe padajo in ne vprašajo, kam

Lije, ki ga je izkopala nemška bomba pred Buckinghamsko palačo v Londonu

Novo srečanje med Jupitrom in Saturnom

na dan 11. oktobra — V novembru dosežeta največjo svetlobnost

Premičnici Jupiter in Saturn se ta čas kakor kmalu v začetku leta pojavljata skupaj na večernem nebu. Dne 11. t. m. se bosta srečala drugič, v začetku novembra pa dosežeta svojo največjo svetlobnost. V njiju neposredni bližini je Uran, ki ga pa celo sedaj ob času njegove opozicije s prostim očesom ni videti. Ostali planeti se niso vidni na večernem nebu. Venera vstaja med 2. in 3. zjutraj ter se blešči kakor štiri ure kot jutranjica.

Oktober letošnjega leta je v astronom-

skem pogledu zanimiv tudi zavoljo tega, ker se je začel kot »pravi« mesec z mlajem. Po dobi luninih men so nekoč mesece šteli. Ker pa luna zemlje ne obkroži točno v enem mesecu, temveč v 29 in pol dneva, se le redko kdaj zgodi, da bi se kakšen mesec pričel z mlajem. O drugi astronomski posebnosti tega meseca, popolnem sončnem mrku 1. oktobra, ki pa v naših krajih ni bil viden, smo že poročali.

Francoski gospodarski načrti

Petletka za obnovo države in zaposlitev vseh delovnih sil

Francoska vlada je izdelala petletni načrt za obnovo države in zaposlitev vseh delovnih sil. Ta načrt bo izveden s stroškom 25 milijard frankov. »Neue Zürcher Zeitung« prinaša k temu nekatere podrobnosti, iz katerih je razvidno, da se deli program francoske vlade v dva dela. Prvi del obsega obnovo prometnih zvez, drugi hoče dopolniti in modernizirati francoski gospodarski aparat in se nanaša pri tem v velikem delu na prometne pripomočke.

Načrt obnove obsega 1500 manjših in večjih mostov. Poti, prekopi in plovne reke se bodo napravile spet uporabne, enako tudi številne železniške proge, brzojavni in telefonski vodi. S temi deli so pričeli večnoma že kmalu po podpisu premirja in so deloma tudi že opravljena. Investicijski program bo zahteval skupaj izdatke 18,5 milijarde frankov od tega bodo glavni del pobrali elektrifikacijski načrti.

Iz dosedanjih objav ni razvidno, kako hoče Petainova vlada rešiti dve važni vprašanji, in sicer vprašanje materiala in vprašanje financiranja. Drugo vprašanje bi se dalo še najprej rešiti, kajti po eni strani tiska država v sedanjih razmerah papirni denar s polno paro in po drugi strani si more prilepiti podpore za brezposelne, ki bi jih zaposlila pri delih. Dosti

Porodi na Finskem

Finska vlada je izdala statistični pregled o svojem prebivalstvu. Iz statistike izhaja, da so porodi na dobri višini. Na dvajset tisoč prebivalcev pride po en porod.

Ogromen požar

v tvornici pohištva

V mestu Muurame na Finskem je izbruhnil velikanski ogenj, ki je popolnoma uničil ondoto tvornico pohištva. Ogenj je nastal v oddelku za barve in lake. Gmotna škoda znaša več milijonov finskih mark.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je kanadska vlada prepovedala izvoz kanadskega bakra na Japonsko;
da se v nekaterih rumunskih krogih pojavlja vest o premestitvi nove rumunske prestolnice pod Karpate;
da bo angleški admiral Edward Evans imenovan za diktatorja za zaklonišča v Londonu;
da bodo v Sofiji tri glavne ulice imenovane po Hitlerju, Viktorju Emanuelu in Mussoliniju;
da je francoski otok Madagaskar po velikosti peta največja kolonialna posest na svetu;
da ima Rumunija zdaj samo še 13 milijonov prebivalcev;
da bodo v Nemčiji še nadalje obdržali sistem poletnega časa;
da je odkritelj relativnostne teorije Einstein, ki živi od 1. 1933. v Ameriki, dobil ameriško državljanstvo;
da je umrl na Angleškem sir Robert Hatfield, izumitelj manganovega jekla;
da je portugalska vlada poslala v Ameriko 20 zabojev zlata v palicah;
da je bil rumunski univ. profesor Jorga, bivši predsednik vlade, upokojen;
da se je v Montevideu vdrla streha nekake kinematografa. Pod razvalinami je obležalo šest mrtvih.

Reforme v sovjetski mornarici

List ruske vojne mornarice »Krasnaja Flot« prinaša naredbo ministra za vojno mornarico Kuznecova, ki je odredil, da morajo mornarji nositi tudi izven službe orožje. Nekateri pripadniki ruske mornarice bodo oboroženi še z mečem.

Priprave za letošnjo zimsko modo

Pulover s kapuco za smučarje

V negotovo meglo ...

Nemško izvidniško letalo na »slepem« poletu skozi meglene stene. Pilot in opazovalec s največjo pozornostjo zasledujeta delovanje instrumentov

Trije datumi na isti pogodbi

Štetje časa od pohoda na Rim in po sijajnem soglasju

Pogodba treh velesil, ki so jo podpisali prošle dni v Berlinu nemški zunanji minister v. Ribbentrop, italijanski zunanji minister grof Ciano in japonski veleposlanik pri berlinski vladi Saburo Kurusu, nosi trojne datume, kakršen je pač original, ki ga vzameš v roke. Na nemškem originalu se glasi datum »27. septembra 1940.«, na italijanskem stoji razen normalnega datuma še datum »v XVIII. letu fašistične dobe«, japonski original pa pravi »27. dne 9. meseca 15. leta šovec«.

Prva dva datuma ne potrebuje posebnih razlage. Fašistična era šteje, kakor znano od »pohoda na Rim«, ko je 28. oktobra 1922. Mussolini prišel na krmilo. V starem veku so imeli navado, da so čas

šteli po velikih, prevratnih dogodkih in fašizem je storil enako, toda gregorijanskega koledarja zavoljo tega ni zapustil. Na Japonskem pa imajo kakor v mnogih vzhodnih deželah že tisočletja navado, da štejejo čas po letu, ko je nastopil kakšen vladar vlado. Cesar Hirohito je sedel na prestol 1. 1926. Dobo njegovega vladanja so nazivali »šovec«, kar pomeni »sijajno so-glasje«. To je obenem uradni pridevek tega cesarja. Po svoji smrti dobi japonski vladar tretje ime, pod katerim poznejša pokolenja kot prednika častijo in molijo. Življenje japonskega ljudstva je tako že tisočletja zvezano z vladajočo dinastijo, v kateri vidijo nadaljevanje nekdanje vladavine bogov. Kult vladarjev ima svoj odraz tudi v japonskem koledarju.

Prehrana v Nemčiji

Z ozirom na angleške napovedi, da bo problem prehrane povzročal Nemčiji letos velike težave, je dal nemški minister za kmetijstvo Darré naslednjo izjavo:

Letošnja žitna letina v Nemčiji je samo za 2 odstotka manjša od lanske. S kruhom je Nemčija dobro preskrbljena za dolgo dobo. Žitne rezerve znašajo 6,2 milijona ton. Zaloge moke so letos v Nemčiji za 150.000 ton večje od lanskih. Krompir je letos nekoliko slabše obrodil, vendar ga je bilo za 5 milijonov ton več kakor v zadnjem letu pred sedanjo vojno. Tudi sladkorna kava Nemčija letos več na razpolago kakor lani. Meso in maslo se bodo do-deljevale kakor doslej. Krme za svinje je v Nemčiji toliko, da se bo število pitanih prašičev lahko povečalo. Samo v pogledu sadja se kaže izpadek.

Z oskrbo zasadenih krajev, posebno Belgije in Nizozemske, bodo težave. Če bodo francoska mesta stradala, je to krivda samih Francozov.

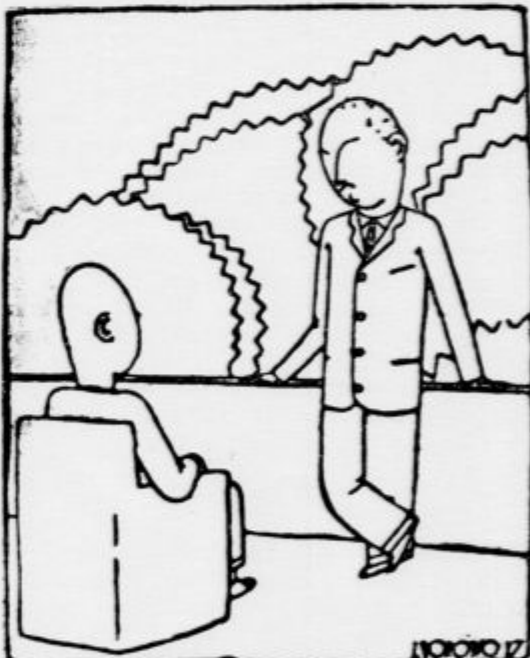
Sprejem ameriških rušilcev

Prva flotila ameriških rušilcev je te dni dospela v neko angleško pristanišče. Rušilci so bili označeni samo s številkami ter so se vedno prepletkani s sivo barvo, kakor ladje ameriške vojne mornarice. Ko so rušilci prihajali v luko, so stražila nebo angleška lovška letala. Na obronkih bližnjih hribov pred pristaniščem so se zbrale velike množice ljudi, ki so prihod rušilcev pozdravljali z navdušenjem.

ANEKDOTA

George Washington je obiskoval osnovno šolo v Hodgevilleu. Tam je učitelj nekega dne pregledoval učencem roke, ali so čiste. Vsak mu jih je moral pokazati. Mali Washington si je levo roko še hitro obrisal ob suknjič, nato jo je pomolil stroguemu učniku. Ta je bil ves ogorčen, roka je bila pošteno umazana. »Obupno!« je vzkliznil. »Zasluziš, da ti jih dam deset po prstih! Toda to kazni ti hočem odpustiti, če mi pokažeš v vsej šoli roko, ki bi bila še bolj umazana.« Washington se je pretkano nasmehnil, potem je pomolil desno roko. Ta je bila dejansko še bolj umazana nego leva. Učitelj je bil sprva zmeden od te predrzne taktike, potem se je zasmejal in Washington je ušel kazni.

VSAK DAN ENA

»Moja žena ni nikoli zadovoljna! Če grem z doma, igra užaljeno, a če ostanem doma, igra klavir!«

H. Adams

17

LEPA ZAROTNICA

Detektivski roman

»Oh, zapestje imate krvavo!« je zavpila. Okov mu je padel z desne roke ter odkril lahko odrgnino, ki jo je bila napravila ključavnica, ko se je zaprla.

»Premalo previdni ste bili!«

»Zal mi je. Takoj vas obvežem.«

»Ali ne bi rajši prej opravila poslovne zadeve?«

Karolina je strašno zardela pod svojo krinko. Kako nespametna je bila! Uspavala je bila moža. ga ugrabila in zahtevala visoko odkupnino, zdaj pa je zaradi majhne praske uganjala takšno reč! Ne da bi še kaj črhnila, je porinila predenj črnilo. pero in čekovno knjižico.

»Na katero ime naj ga izdam?« je vprašal. »Na Robina Hooda ali morda na — gospodično Olivo Sheltonovo ali —?«

To vprašanje jo je spet osvetilo. Gospodična Oliva Sheltonova! Torej je bil iztika! po knjigah in zašel v njeno past.

»Zapišite na lastni ukaz ali — prinašalcu.«

Z nasmeškom na ustnicah se je Peter sklonil nad mizo. Na lastni ukaz ali prinašalcu. Stirideset tisoč funtov — in še enkrat v številkah. Nato podpis Petra Greya. Vse to z veliko, razločno pisavo.

»Izvolite, prosim,« je rekel in ji podal ček. »Ako je ček veljaven, in to je, sem zdaj menda storil

svojo dolžnost?«

»Ste,« je odgovorila. In spet jo je prevzela tista čudna mešanica zmagoslavja in sramu. Nato pa je pomislila, da se bori pred vsem za prijateljico in se razveselila njihove zmage. Vzela je ček ter ga spravila v žep.

»Vam smem zdaj morda izprati rano?«

»Iskrena hvala,« je pikro dejal. »A najprej mi še povejte, prosim kaj mislite s čekom storiti?«

»Vnovičiti ga, kaj drugega?«

»Kako boste jo napravili? Ali menite, da ga bodo kar tako izplačali, če pridete vi ali vse prijateljice z njim v banko? Odkrito vam povem: jaz tega ne verjamem, narobe, zelo dvomljivo se mi zdi. Denar je pripravljen, sicer sem ga bil namenil za nekaj drugega, prav danes sem hotel iti tja da bi ga nakazal. A reciva, da vam brez obotavljanja izplačajo — oziroma naprosijo vas ali vašo prijateljico, naj počaka, da povprašajo, kako in kaj.«

»Samo ostrašiti me hočete,« je dejala Karolina. »Nikakor ne. Sodim, da ne razumete mnogo o denarnih poslih, zato bi vas rad posvaril. Misite si, da so vam voljni odšteti vseh znesek. Kako si ga boste dali izplačati?«

»Kako mislite?« Karolini se je začnelo polagoma svitati, da njena zmaga vendarle ni tako popolna, kakor je menila.

»40.000 funtov ne morete dobiti v zlatu, sami veste! Tako vam jih vobče ne bodo ponudili, ne glede na to, da takšne vsote v zlatu ne bi mogli odnesti. A deniva, da dobite štirideset bankovcev po 1000 funtov. Kaj boste z njimi?«

»Kaj bom z njimi?« je ponovila njegovo vpraša-

nje. To vendar ni moglo biti nič težkega, da bi le že imela denar!

»Da, kaj boste z njimi? Banka si namreč zapiše številke bankovcev; vsaka teh številčk bo pričala zoper vas. Ako vplačate bankovce pri svoji lastni banki, vas bodo dali takoj prijeti. Če hočete uiti rokam policije, ne morete dati niti enega v promet, pa naj bodo bankovci po sto ali po tisoč funtov.«

Dasi ni videl njenega obraza, je vendar opazil poparjenost, s katero ga je gledala. Vsi njeni načrti, vse njeno zmagoslavje, vse, vse se je rušilo. Kako neumna je bila!

»To so seveda spet moški tako uredili,« je izpregovorila s poudarjenim ravnodušjem.

»A tako, že spet mi moški!« se je zasmejal. »Ali vas moram res šele učiti, kako ravna ropar, če ni novinec? Nikar tako slabo ne mislite o moških. Svoj plen bi mogli kvečjemu tedaj spraviti na varno, ako bi se odločili, da greste v tujino. Toda če vam smem dati dober svet, dragi Robin Hood, raztrgajte ta ček na drobne koščke in obesite razbojniško življenje prej ko mogoče na klin. Se ne bi najprej posvetovali o tej reči z ostalimi člani vaše tolpe? Povete jim, kaj sem vam rekel.«

Brez besede je dekle zapustilo sobo. Čutila je, da govori resnico. Dobro organizirana razbojniška tolpa, ki bi imela kaj izkušnje v takih stvareh, bi morda še kako dvignila denar in ga spravila na varno. A kako naj ona to napravi? Porazna reč! Zamisel je bila njena, ona je imela pogum, da jo je izvršila in zdaj naj bo ukanjena za plačilo. Svoj mučni položaj je najprej razložila Judyji, ki jo je sicer pomilovala, drugače pa ni bila videti kdo ve

kako nemilo presenečena.

»Slabo kaže, dragica,« je rekla. »Že ves čas mi je nekaj pravilo, da nam preti nevarnost. Vse, kar moremo storiti, je, da mu hitro vrnemo tisti bedasti ček in se ga kar moči hitro otresemo.«

»Bojim se, da ni druge poti,« je s klavnim glasom pritrdila Karolina.

»In potem prideš k meni v moj lepota salon?«

Menda mi res ne bo kazalo drugega. Za zdaj se ti pristrčno zahvaljujem za tvojo ponudbo, Judy,« je dejala vsa potlačena. »A najprej se še popeljeva v Elton Park k Dafni Summersovi, da še bolje zabriševa sled za seboj. Od onod pojdem k sestričnam in potlej si bom pri tebi služila kruh in pomlajala stare gospe.«

»To bo krasno, dušica! Zaslužili bova mnogo denarja!«

Še enkrat se je Karolina vrnila v jetnikovo sobo, s trdnim namenom, da konča vso stvar.

»Izprevidel me, da imate prav,« je rekla. »Zenske smo pač v vsem nekaj stoletij za moškimi, celo v zločinstvu. Tudi to je monopol vašega spola. Nate ček, vračam vam ga. Zdal moram po telefonu naročiti večji voz, ki pa ne more priti prej kakor jutri. Zavežemo vam oči in vas odložimo z vašo prtljago vred na kakem pripravnem kraju. Se soglašate?«

»Torej mi vratec ček?«

»Da, vzemite ga, prosim.« Stopila je k njemu, da bi mu podala ček. Pri tem se je prvič izpozabila in ni pazila. Njegova roka je šinila naprej ter jo zgrabila v zapestju. Držal jo je kakor železen pri-mož.

BELEŽKE

Konferenca v predsedstvu vlade

V sredo je bila v Beogradu v kabinetu ministrskega predsednika ožja ministrska konferenca, na kateri so poleg predsednika Cvetkovića in podpredsednika dr. Mačka sodelovali še zunanji minister dr. Cincar-Marković, finančni minister dr. Šutej, minister pravde dr. Lazar Marković in minister brez portfelja dr. Konstantinović. »Hrvatski dnevnik« poroča, da so razpravljali o važnih vprašanjih, zlasti o onih gospodarsko političnih spremembah pri nas. List pravi, da je treba take vesti, ki so v ostalem že stare, sprejemati popolnoma mirno in z največjo rezervno, ker ni bilo in ni nikjer znanih znakov, iz katerih bi se dalo sklepati na kako skorajšnjo bistveno spremembo v sestavi vlade. Pri vseh morda najpomembnejših v Beogradu se vidi trdna odločnost nadaljevati politiko sporazuma s Hrvati. V nobenem primeru ne more in ne bo prišlo do kakršnegakoli protihrvatskega kurza. Na koncu pravi »Hrvatski dnevnik«: »Dosedanje sodelovanje (dr. Mačka) s predsednikom vlade Dragišo Cvetkovićem je rodilo že vidne rezultate. To sodelovanje med njima je, čeprav je često šlo za zelo kočljiva vprašanja, vedno ostalo v mejah medsebojnega razumevanja.«

»Hrvatski dnevnik« o odnosih med gg. Cvetkovićem in dr. Mačkom

V svojem včerajšnjem uvodniku razpravlja glavno glasilo dr. Mačka o vseh, ki se siri po koncu doma in v inozemstvu o baje se pripravljajočih dalekosežnih notranjepolitčnih spremembah pri nas. List pravi, da je treba take vesti, ki so v ostalem že stare, sprejemati popolnoma mirno in z največjo rezervno, ker ni bilo in ni nikjer znanih znakov, iz katerih bi se dalo sklepati na kako skorajšnjo bistveno spremembo v sestavi vlade. Pri vseh morda najpomembnejših v Beogradu se vidi trdna odločnost nadaljevati politiko sporazuma s Hrvati. V nobenem primeru ne more in ne bo prišlo do kakršnegakoli protihrvatskega kurza. Na koncu pravi »Hrvatski dnevnik«: »Dosedanje sodelovanje (dr. Mačka) s predsednikom vlade Dragišo Cvetkovićem je rodilo že vidne rezultate. To sodelovanje med njima je, čeprav je često šlo za zelo kočljiva vprašanja, vedno ostalo v mejah medsebojnega razumevanja.«

Razpuščene emigrantske organizacije

Včeraj smo objavili poročilo Agencije Avas, da je razpuščena emigrantska zveza »Istra, Trst, Gorica« in z njo vse njene organizacije. Kakor vidimo v beograjskih listih, je bilo to poročilo, bržčas zaradi pogreške pri telefonskem prenosu, nepopolno. Razpuščena ni namreč samo organizacija »Istra, Trst, Gorica«, temveč tudi »Savez jugoslovenskih emigrantskih združenj ter vsa v njem vključena emigrantska društva«. Kakor smo informirani, je razpust izveden že po vsej državi, kjer so obstajale emigrantske organizacije.

Letala znamke »Dornier«

V svojih letalskih operacijah proti Angliji uporablja nemška vrhovna komanda posebno čisto letala znamke Dornier. Tovarne za ta letala so razdelile širom južne Nemčije. Pred vojno so izdelovale znane prekooceanske orjaške hidroavione tipa Dornier X, ob izbruhu vojne pa so se posvetile izključno proizvajanju vojnih letal, v prvi vrsti letal znamke »Dornier 17«, ki so dobila zavoljo svoje vitke linije naziv »leteči svinčniki«. Prvič so preizkusili v praksi ta letala ob koncu španske državljanske vojne. V veliki množici so bili uporabljeni v poljskih in norveških operacijah, še večjo vlogo igrajo letala te znamke tudi v sedanjih operacijah proti Angliji.

Francoski list o obleganju Anglije

Francoski list »Figaro«, ki izhaja v nezasedeni Franciji, je priobčil te dni članek svojega vojnega strokovnjaka Louisa Rondina. Pisec podrobno razpravlja o možnosti in izgledih nemškega napada na britansko otočje in pravi med drugim: »Ali hočejo Angličani iz Londona napraviti Verdun letalske vojne? Glasilo nemških narodnih socialistov »Völkischer Beobachter« je še pred kratkim naglašalo prisilno angloško vztrajnost in trdovratnost ter dodalo, da bi bila velika napaka smatrati Angličane za strahopetce. Vendar ta silni odpor Angležev, ki ga priznavajo tudi nasprotniki, ni omajal v Nemcih trdne vere v skorajšnjo dokončno zmago. Nemci pravijo: Do bojišča bo že vse gotovo.

Današnje obleganje Anglije po nemških silah še čisto primerja z obleganjem kake trdnjave in neki znani vojni kritik je temu dodal, da nas zgodovinsko izkustvo uči, da vsaka oblegana trdnjava pade prej ali slej, ako oblegovalec sam ne odneha. Točnost te primere je pač samo približna. V Severnem morju in v Rokavskem prelivu je nemška vojna sila po porazu Francije ustvarila tak položaj, ki je vsaj s teh strani podoben obleganju. Preko Atlantskega oceana Velika Britanija še vedno vzdržuje zveze z ostalim svetom, dobiva od tam živila, surovine in celo orožje ter vojake. Nemška uradna poročila pa nam jav-

Prednost letal »Dornier 17« je v tem, da lahko prenesejo izredno veliko število poskodb. Tako se je nedavno vrnilo s poleta nad Anglijo letalo, ki je bilo v bitki z angleškimi lovskimi letali nad 200 krat zadeto od krogel iz strojnih pušk.

Pri operacijah nad Londonom uporabljajo Nemci tudi najnovejši tip »Dornier 215«, ki je v mogočen samo spopolnjen »Dornier 17«. Njegova oblika je prav tako vitka, kakor pri »Dornieru 17«, kabina za pilota pa je pri novem letalu obdana s steklom, tako da ima posadka pregled na vse strani. Krila so konstruirana v obliki trapca. Letalo ima kolesa, ki jih med potegne potegne v trup. Vse letalo je zgrajeno iz duraluminija, ima pa dve močni motorji. Vrednost novega tipa je, da ima zelo kratek vzlet in da se lahko vzpenja skoro navpično v višino.

Novi kurz na Norveškem

Norveška bo spremenila linije in mesto angleškega pogodbenika bo v bodoče zavzemala Nemčija, piše »Frankfurter Zeitung« k najnovejšim spremembam na Norveškem in takole nadaljuje: »Na kulturnem področju je dovolj, ako Nemčija samo potrdi, kar je že tradicija. Kajti kaj so naletele norveške storitve na večji odmev kakor tu in kje so bili obževalci Ibsena in Hamsuna številnejši kakor v Nemčiji? Pomembnejše bodo spremembe na drugih področjih. V praktičnem pogledu bo to najbolj občutilo gospodarstvo, pa le v svojo korist, ako bo našlo nove ture in nova tržišča. Pri vsej različnosti skozi stoletja je vendar znan zgled, da se Norveški zares ni treba bati škode, kajti norveška trgovina je bila tako rekoč v rokah Hanse. To sodelovanje je bilo tedaj skoraj simbiozo. Ni treba še posebej poudarjati, da moč današnje Nemčije niti najmanj ne zaostaja za ono, ki se je nanjo naslanjala Hansa.«

Španija in Vatikan

Rimski poročevalce budimpeštanskega »Pester Lloyd« piše v zvezi s Sumerijem obiskom v Rimu, da je velikega pomena tudi Sumerij obisk pri papežu, češ da je ta avdienta namenjena rešitvi mnogih vseh vprašanih med Španijo in Vatikanom. List nato pripominja: »Vorašanja, za katera gre v odnošajih med Španijo in Vatikanom, nikakor niso samo verskega značaja, temveč so v zvezi tudi s splošnim za držanjem Vatikanu. Mnogo teh vprašanih izvira še iz državljanske vojne.«

Taborišča za tujece v Franciji

Francoski službeni list objavlja ukaz, po katerem bodo mogli biti inozemci med 18. in 55. letom starosti, dokler to zahtevajo okoliščine, pridržani v posebnih taboriščih za inozemce, ako v določeni industrijski panogi njihove zaposlitve prekašajo fiksiroano kvoto in jim je povratek v domovino nemogoč. Vrnitev v domovino jim je dovoljena, ako se strogo drže od oblasti izdanih predpisov. Ti inozemci so v ostalem glede vseh vprašanih, ki se jih tičejo, podvrženi ministrstvu za industrijo, ki jih sme zadržati, da so na razpolago za morebitne potrebe delodajalcev. Odločitve o odvedbi inozemcev v taborišča izdaja minister in prefekti.

Narastle vode rušijo mostove

Drava je odnesla leseno stebrišče mostu med Mežo in Dravogradom — Grajena pa je porušila 30 m dolg betonski obrežni zid

Maribor, 3. oktobra

Te dni smo poročali o usodnih posledicah nalivov, zlasti v Pesniški in Dravinjski dolini. Seveda je občutno narasla tudi Drava, ki nosi na svoji površini blode in vejevje, kar prica o poplavih v gornjem dravskem toku, saj je v zadnjih petih dneh po opaznih težavah vremenopolne postaje padlo dežja v rekordni količini 73,8 mm. Danes se je sicer vreme izboljšalo in tudi tezenska postaja napoveduje za mariborski okoliš nadaljnje zboljšanje vremenskih prilik, vendar pa so narasle vode v pretekli noči povzročile novo, veliko škodo.

V Maribor je prispela davi vest, da je naraslo dravsko vodovje porušilo leseno stebrišče in oporišče na sredini lesenega mostu med Dravogradom in Mežo. Porušene dele je valovje odneslo. Seveda je nastala nevarnost za ves zvoznik promet, tako da je sresko načelstvo v Dravogradu takoj odredilo, da se do nadaljnjega, dokler ne bo most za silo popravljen, ne sme vršiti preko omenjenega mostu noben zvoznik promet. Orožniki pazijo, da se ta odredba ne krši, delavci pa so takoj pričeli z začetnimi deli, da ne povzročijo Drava na mostu še večje in usodnejše škode. Še pred dnevi je banovina razpisala dela za popravilo mostu, na se popravitel prehiteli nalivi zadnjih dni. Prizadeto prebivalstvo

upa, da se bo most čim prej popravil in da bo poskrbljeno za varen zvoznik promet čez most.

Narastle vode je napravila občutno škodo tudi pri Ptuj. Zaradi zadnjih nalivov je tudi Grajena zelo narasla. Porušila je v dolžini okoli 30 m betonski obrežni zid, ki ga bodo morali sedaj nadomestiti z novim. Škoda gre v tisočake.

Vremenski preobrat?

Ljubljana, 3. oktobra

Današnji dan je minil brez padavin in po večdnevni nalivih se je vendar zjasnilo nebo. Posijalo je sonce, ki smo ga v času jeseni tako zelo željni. Niso pa se še odtekle reke, ki so zaradi obilnega deževja močno narasle. Zemlja je zaradi neprestanih padavin pač prenasršena vlaga, tako da se po dvodnevem deževju reke napolnijo do vrha bregov. Že tretjič v razdobju dobrega meseca je nastopila nevarnost grozečih poplav in že tretjič tačas so Sava, Ljubljana, Gradaščica in ostale vode prestopile bregove. Na Barju so spet poplavljeni prostrana polja in uničena je skoraj vsa ajda, pa tudi vsem ostalim pridelekom grozi, da bodo zaradi preoblate vlage zginiti kar v zemlji. Od Polhovca Gradača pa vse do Ljubljane je spet narasla Gradaščica, ki je na široko preplavila ves nižje ležeči svet. Ljubljana je pri barjanski šoli še pozno

dopoldne kazala 1,70 m nad normalo. Pri Zalogu so poplavljeni vsi travniki daleč naokrog in pri zaloškem mostu je gladina vode skoraj dosegla mostišče. Tudi savski bregovi so bili še danes močno poplavljeni, zlasti okrog Laz in Kresnice, kjer so bile uničene vse njive blizu bregov. Na srečo je v pretekli noči nehala deževati, vendar

vremenska napoved poudarja, da ne bomo dočakali še bistvenih sprememb, to se pravi, da bo vreme nekaj časa še ostalo spremenljivo. Temperatura v zadnjih dneh je močno padla in danes zjutraj je znašala 9,8 stopinj, čez dan pa se je dvignila do 2 stopinj. Kakor se zdi, se bodo dnevi nekoliko ogreli, noči pa bodo ostale jesenske.

SPORT

Spet razdor, to pot pri kolesarjih
Slovenska kolesarska zveza prekinila vse odnose
z vrhovno zvezo v Zagrebu — Slovenski dirkači
gredo spet na dirko v Beograd

Slovenska kolesarska zveza nam je poslala v objavo naslednji dve službeni obvestili:

I.
Upravni odbor Slovenske kolesarske zveze v Ljubljani je na redni seji dne 18. IX. t. l. sklenil objaviti naslednje:

Na seji Slovenske kolesarske zveze dne 17. VIII. in 21. VIII. t. l. je bilo soglasno sklenjeno, da se Slovenska kolesarska zveza odzove povabilu delovnega odbora za etapno dirko okrog Srbije in sodeluje v čim večjem številu s svojimi dirkači. Na tej seji so bili določeni vozači in funkcionarji: Vospelnik Ulihr, Otrin Ivo, Maver Ivan in Schweitzer Rudi. O tem sklepu SKZ je predsednik g. Jaklič obvestil osebo, ki je predsednik kolesarskega saveza kraljevine Jugoslavije g. Vrbance, ko je bil slednji dne 17. VIII. t. l. v Ljubljani.

Ko je nato dne 23. VIII. t. l. kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije poslala dopis, s katerim je prepovedala sodelovanje na etapnih dirkah okrog Srbije in opozorila na posledice, ki jih bodo morali čutiti oni funkcionarji in vozači, ki bi morda nastopili kljub prepovedi — je predsednik Jaklič sklical izredno sejo dne 24. VIII. t. l. Na tej seji je upravni odbor SKZ zopet soglasno sklenil, da bo zveza kljub prepovedi sodelovala na etapnih dirkah okrog Srbije in njen upravni odbor prevzame vso odgovornost glede določenih funkcionarjev in dirkačev.

Upravni odbor kolesarskega saveza Kraljevine Jugoslavije pa se ni ustrinjal s sklepom SKZ, temveč je neupravičeno in brez vsake zakonske podlage kaznoval funkcionarje ter odvzel dirkačem licence.

Upravni odbor SKZ smatra, da je v interesu kolesarskega sporta postopal popolnoma pravilno. Da bi pa zaščitili interese slovenskega kolesarstva kakor tudi kaznovane odbornike in dirkače — je sklenil prekiniti vse odnose s Kolesarskim savezom kraljevine Jugoslavije in bo zahteval sklicanje izrednega občnega zbora.

Vse funkcionarje in dirkače, ki so sodelovali na etapnih dirkah okrog Srbije, je upravni odbor SKZ pohvalil in je tudi pomen na največji uspeh slovenskih kole-

sarjev, ki so si s Peterneljem na čelu priborili prvo nagrado Nj. Vel. kralja Petra II.

I. podpredsednik: Tajnik:
Vospelnik Ulihr s. r. Otrin Ivo s. r.

II.
Na seji upravnega odbora dne 25. IX. t. l. je bilo sklenjeno, da se objavi naslednje:

1. Obveščajo se vse kolesarske podzveze kakor tudi vsi kolesarski klubi, naj službeno pošto pošiljajo na naslov: Otrin Ivo, kontrolor direkcije drž. žel. Ljubljana, Herbersteinova 3.

2. Upravni odbor SKZ je sklenil, da se slovenski vozači udeležijo kolesarskih dirk v Beogradu, ki bodo dne 10. oktobra t. l. Pozivamo vse kolesarske podzveze, da takoj prijavijo vse one dirkače, ki se nameravajo udeležiti teh dirk. — Odbor.

Kakor se vidi iz gornjih dveh objav, je tudi v naših kolesarskih vrstah — očitno mimo sedanjega predsednika g. Jakliča, čigar podpis ni na nobeni javni — zvel drugeden veter. Dirka okrog Srbije, ki jo je z velikim uspehom organizirala srbska kolesarska zveza in na kateri so se najbolj vidno udeležili tudi številni slovenski kolesarji, je izšla sode dno. Zagreb odno-

sno tamkajšnja kolesarska zveza je zapopolnala z kaznimi in diskvalifikacijami, Slovenel pa so zdaj odgovorili nanje z bojkotom. Tako je po kratkem in komaj koristnem sodelovanju med Zagrebom in Ljubljano prišlo tudi v kolesarstvu do one situacije, ki je značilna za razvoj sedanjih sportnih razmer. Slovenel in Srbi so tudi tukaj v skupni fronti proti Hrvatom...

Kam bodo privedli ti zmerom novi spori glede nove ureditve našega sporta... v državi in kakšne bodo posledice za njegov razvoj v bodoče, je težko reči v naprej. Gotovo pa je, da gremo zaradi njih v vseh sportnih panogah naglih korakov rakovo pot in v dobo iz prvih časov po vojni z edino razliko, da smo takrat vsi imeli voljo delati, danes pa vsi želijo — rušiti...

Liga, prvo- in drugorazredni...

Spet bogata prvenstvena nedelja

Ta nedelja bo spet prinesla serijo nogometnih tekem za točke. Med številnimi prireditvami te vrste opozarjamo čitatelje že danes na naslednje:

Ljubljana—Olimp

V nedeljo se bosta srečala na igrišču Ljubljane simpatično moštvo Olimpa iz Celja in SK Ljubljana. Olimp, ki se že vse čas prvenstvene tekmovalja drži na koncu tabele, bo skušal odnesti čim ugodnejši rezultat — naša Ljubljana pa, ki bo bržkone nastopila v dokončno urejeni postavi, tudi ne bo držala rok križem. Saj se tudi ona zaveda, da se z vsako tekmo zmerom bolj bližamo — koncu tekmovalja v ligi, ki naj nam da slovenskega prvaka in reprezentanta za državno ligo.

To bo ljubljanska tekma za točke v ligi, razen katere bodo ta dan na sporedu še naslednje: v Trbovljah med Amaterjem in Železničarjem, v Mariboru med Mariborom in Maršom ter v Kranju med Kranjem in Bratstvom.

Iz ljubljanskega in celjskega I. razreda hočejo prireditelji opozoriti prijatelje nogometne igre na naslednje prvenstvene tekme:

JADEAN—MOSTE

Po triletnem presledku se spoprime v nedeljo za točke na igrišču Jadrana v Kodeljevi, enajstletni Moščanov in Trnovčanov. Moste so v obeh dosedanjih nastopih dokazale, da predvajajo zrel nogomet in se je le nesreči in izredni smoli strelcev zahvaliti, da nista Grafika in Hermes odšla s terena brez točk.

Jadrani je s fuzijo pridobil dokaj dobrih mladih moči, ki se pa le počasi uvajajo v stari sistem trnovske igre. Proti Korotanu so pokazali že dobro in taktično pravilno igranje ter so baš zaradi tega želi prvi izkupiček. Jadranaši se prav dobro zavedajo, da je izid tega srečanja za njihovi plama bistvenega pomena.

V nekaj vrstah

še nekaj k Carigradu

Hrvatski atletski, ki so se v zadnjem hipu kljub prepovedi svoje zveze odločili, da bodo nastopili v jugoslovenski reprezentanci na letošnji balkanski igrah v Carigradu, so izdali za javnost naslednje obvestilo:

»Ko odhajamo na balkanske igre, izjavljamo, da po našem interesu hrvatskega sporta ni treba identificirati z osebnimi prepri posameznikov. Kot dolgoletni sportniki se zavedamo, kaj je naša dolžnost in vemo tudi, da je HAS postopal nepravilno in se pri tem ravnal samo po osebnih sporihi. Zaradi takšnega postopanja smatramo današnje vodstvo HAS za nesposobno in izjavljamo, da ne bomo zanj nastopili, dokler bodo hrvatske atletke vodili taki ljudje, ki namesto sportnega postopanja javno grozijo, da bodo odvzeli službe posameznim atletom in jim če bodo odpotovali, z vsami političnimi silami, uničili življenjski obstoj. Ali je to sportno?« Podpis sedmih atletov iz Zagreba.

Med tem je naša reprezentanca še blizu svojega daljnega cilja ob Bosporu, kjer ji pripravljajo navdušen sprejem. Udeležba bo letos na ted medbalkanski prireditvi precej okrnjena, ker razen Albancev na balkanladi tudi ne bo Bolgarov niti Rumunov, ki na vabila prirediteljev — Tur-

kov spričo trenutnih dogodkov po svetu sploh niso dali odgovora. Tako se bodo na letošnji balkanski igrah merili med seboj samo Turki, Grki in Jugoslovani.

Na zadnji seji hrvatske nogometne zveze je v zvezi z ostankami vseh predstavnikov splitskega Hajduka odložil svoje mesto tudi eden glavnih predstavnikov Gradjankega dr. šimic, na kar je bilo sklenjeno, da bo 3. novembra izredni občni zbor zaradi sprejetja pravilnikov in izvolitve nove uprave. Dr. šimic, ki je prav za prav dal povod za ta sklep, smatra, da je treba na ta način obvestiti klube in javnost o praviem stanju v hrvatskem nogometu, ker bo ta izredni občni zbor najbolje pokazal, »kdo izvaja hegemonijo in kdo terore«.

Na območju banovine Hrvatske bodo imeli to nedeljo največje motociklistične prireditve sezone in sicer prvi motociklistični handicap banovine Hrvatske na dirkališču Miramaru v Zagrebu. Za udeležbo so prijavljeni vsi najbolj znani hrvatski dirkači, pa tudi glavni predstavniki srbske in slovenske motociklistike.

Na zadnji seji vrhovne nogometne zveze sta bila kaznovana reprezentativna igralca Potega in Rajčić z enomesečno prepovedjo igranja. Prvemu so prisodili to kazen, ker se je neopornito obnašal na igrišču in ga je sodnik izključil, drugemu pa

EDINSTVEN
POIZKUS
S
PUDROM
ki preseneča 10.000
žen

Presenetljiva nova iznajdba z pudrom. Čudovita nova sestavina, ki otepa kožo. Prinaša venjo novo življenje in sijaj. De blede, brezbarvni polti mladostno, prirodno barvo ter povzroči, da se puder obdrži na licu — celo ne vetru, v dežju ter vkljub potu. Preprečuje maščobni blešč nosu. Ta patentirana nova sestavina se imenuje »kremna pena«, vsebuje pa jo samo puder Tokalon.

RESNIČNO SENZACIONALNA
PONUDBA

Napudrate eno polovico lica s pudrom Tokalonom s »kremno peno«, drugo polovico pa s kakim drugim navadnim pudrom. Ako ona polovica, na kateri je »kremna pena«, ni videti bolj sveža, mlajša in lepša kakor druga polovica, potem vam povrne celokupno ceno vašega pudra Tokalon.

NAJSLAJŠA in NAJBOLJŠA
krepljena pijača je
BERMET-VINO
CRNINA IZ FRUSKE GORE.

Sremski Karlovci — Gostilničarji audite to specijalitetu svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja
B. MARINKOV,
Sremski Karlovci — Fruška gora.

zato, ker je s poškodbo nastopil na važni mednarodni tekmi z Rumunijo. Rajlič razen tega tudi leto dni ne bo mogel biti postavljen v državno reprezentanco.

Srednješkolski atletski
miting v Mariboru

v okviru podmladka JS na mariborski klasični gimnaziji

Preteklo soboto se je vršil na stadionu SK Železničarja pred skoraj 400 gledalci prvi del VII. srednješkolskega atletskega mitinga. Udeležili so se ga najboljši atleti in atletinje mariborskih srednjih šol in železničarske šole. Vreme ni bilo posebno naklonjeno, ker je skoraj ves čas rosil lahen dež. Drugi del tega tekmovalja, ki bi bil moral biti v nedeljo, je bil odpovedan zaradi slabega vremena. Tehnični rezultati prvega dneva so bili naslednji:

Skok v daljino (dijaki): 1. Nabernik (2. realna) 595, 2. Bačnik (1. realna) 578, 3. Metelko (trgovska) 570.

Met diska (dijaki): 1. Kranjec (2. realna) 38,00 m, 2. Šurkalović (učiteljski) 36,26 m, 3. Gala (2. realna) 34,83 m.

Met krogle (dijakinje): 1. Brandstetter (1. realna) 8,33 m, 2. Černič (klasična) 8,11 m, 3. Strnad (učitelj) 7,98 m.

Skok ob palici (dijaki): 1. Babič (trgovska) 310 cm (nov srednješkolski rekord), 2. Gala (2. realna) 300 cm, 3. Rak (Železnič.) 270 cm.

Stafeta 4x60 m (dijakinje): 1. I. Realna gimn. 33,4 sek (nov srednješkolski rekord), 2. Trgovska akad. 35 sek. 3. Učiteljske 36,22 sek.

Met krogle (dijaki): 1. Sisernek (klasična) 12,79 m, 2. Gracičanski (1. realna) 12,48 m, 3. Hojnik (klasična) 12,27 m.

Skupni plasma po prvem dnevu: 1. I. Realna gimnazija 35, 2. Klasična gimnazija 31, 3. II. Realna gimnazija 26, 4. Trgovska akademija 25, 5. Učiteljske 20 in 6. Železničarska 5, 4 točke.

Drugi del tega zanimivega tekmovalja, ki obsega 60 m za dijakinje, 80 m zapreke, 100 m in 1000 m za dijake, skok v daljino za dijakinje, troskok, skok v višino, met kopja in stafeta 4x100 m za dijake, se bo vršil v nedeljo 6. t. m. na stadionu SK Železničarja s pričetkom ob 9.30.

LZSP. Vse klube ljubljanske zimsko sportne podzveze ter odbornike opozarjamo na današnji redni občni zbor, ki bo ob 20. v daniški sobi kavarnar »Emonec«.

Slovenske plavalne sodnike pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo sestanka v nedeljo, 6. t. m. ob 9. v igralnici kavarnar Union. Dnevni red sestanka: razgovor o sodniški organizaciji v novi Slovenski plavalni zvezi. Predsednik SZPS.

Odbor za pripravo in izvedbo troboja v Beogradu. (Službeno.) Opozarjamo atlete, da bo skok s palico v nedeljo in ne v soboto, kakor je bilo objavljeno v razpisu.

SK Mars. Postava ligaškega moštva, ki potuje v nedeljo v Maribor, je razvidna na oglašni deski. Junjorji igrajo z Grafiko. Sestanka drevi ne bo, pač pa se vsi igralci določeni za Maribor pozivajo, da se jutri v soboto ob 20. zglase pri načelniku nog. sekcije (Sv. Petra nasip št. 29). Vsa-

kdo, ki je zadržan, naj to pravočasno javi tamkaj. Načelnik.

2SK Hovos. Drevi ne bo seje e. o. zaradi tehničnih zaprek, pač pa bo ta seja prihodnji petek. Predsedstvo.

SK Jadrani. Danes po treningu obvezen sestanek na igrišču za vse igralce I. garniture kakor tudi za juniorsko skupino.

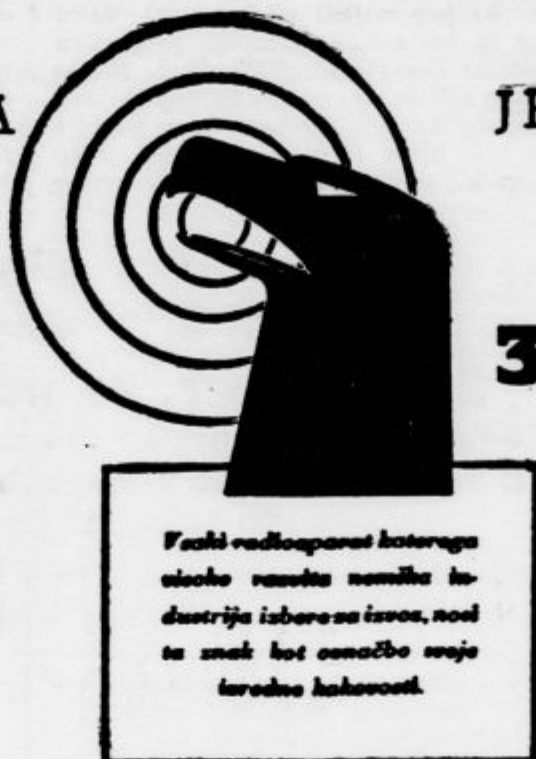
SK Svoboda. Danes ob 16. strogo obvezen trening obeh moštev. Zvečer ob 19.30 članski sestanek, važen zaradi postave moštev.

NABAVA RADIOAPARATA

JE SEDAJ OLAJŠANA!

Ta znak pomeni

Čim opazite ta znak na kakem radioaparatu, vedite, da se lahko popolnoma prepustite na to radionapravo, katere Vam prinaša v hišo, razen veselja še 3 razne prednosti:

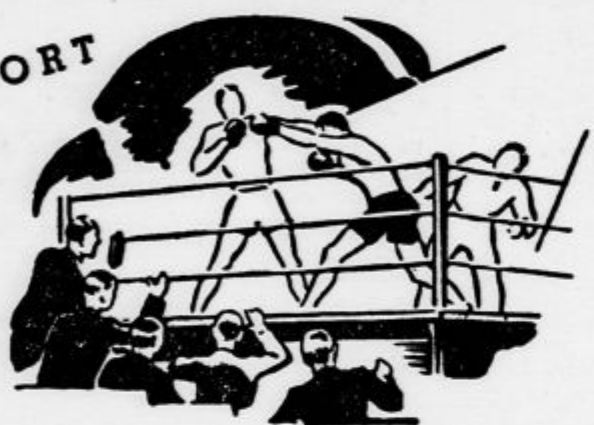
3 prednosti za Vas:

1. Edinstveno tehniško popolnost.
2. Največjo protivrednost, pri poljubni ceni.
3. Elegantno obliko in plemeniti material.

Naj Vas strokovnjak obvesti o aparatih z imenovanim znakom kakovosti!

KDOR POSLUŠA RADIO, TA JE OBVEŠČEN O VSEM, KAR SE DOGAJA PO SVETU.

SPORT

KONCERT

EKSPEDICIJE

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Avto iz Zirov

ne vodi v Ljubljano, dokler ni bencina, temveč samo do Škofje Loke, kolodvor. 27056-18

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Sofer

za tovorni Ford za prevoz lesa, se sprejme. — Ponudbe hotel Sion, soba 201. Ljubljana. 26980-1

Tajnika

še Zdrženje mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani. Zgledati se je Celovška cesta 93, dnevno od 18. do 19. ure. 20937-1

»Šef kuharica

(Herrschaftsköchin) se takoj sprejme. Spricavala s sliko poslati na ogledelek Jutra pod »Samostojna kuharica« 27094-1

Frizerka

samostojna, solidna mož dobi takoj stalno mesto. Salon Primo, Dolenjska c. 20. 27104-1

Prodajalka

za delikateso dobi stalno službo. Naslov v vseh posl. Jutra. 27068-1

Fanta

do 18 let starega sprejem. Naslov v vseh posl. Jutra. 27074-1

Izurjene šivilje

se sprejmejo v stalno službo. Soos, Mestni trg št. 18. 27077-1

Pouk

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Leseno steno

z vrati 180 cm široko, 310 cm visoko, lepo belo plekano, prodam. Ogled v Šiški, Vodnikova c. 12. 27065-4

Nemščina

začetniški, nadaljevalni in konverzacijski tečaji, dnevni in večerni, Beethovnova 9, I. 27062-4

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 15 Din.

Absolventka

dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, poštna, zanesljiva mož, išče primerne službe. Gre v trgovino, večjo obrt ali tovarno kot blaginčarica, knjigovodkinja ali kako drugo zaupno mesto v mestu ali lahko tudi na deželo. Cenj. ponudbe na M. Lebar, Foto. Pelikan, Rogaska Slatina. 27049-2

Nameščenje

v pisarni iščem. Ponudbe pod »Neodvisna 166« na ogledelek Jutra. 27052-2

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Kompletna

kovačnica z vsem orodjem in stroji se prodaja. I. König, Kočevje 10. 26994-6

Prvovrstno

cepljeno trsje korenjake, divjake, na raznih podlagah, nudi Zihor Franjo, Zamušani, Sv. Marjeta, Moškanjci. Zahtevajte cenik! 221-6

Kupin

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Mizarske

skobeltnike že rabljene, kupimo — Ponudbe poslati na trdiko Jelenc Adolf & Tomažin, Ljubljana, Celovška c. 49. 27067-7

Knjižno omaro

novi ali malo rabljene, po možnosti temni mahagoni kupim. Ponudbe pod šifro »Križljica« na ogledelek Jutra. 27039-7

Kupimo kotel

valjasti, cca 70x30 cm, dobro ohranjen, za komprimiran zrak do treh atmosfer Naslov v vseh posl. Jutra. 27059-7

Avbo

zlato, s klasičnim, kupim. Ponudbe poslati na ogledelek Jutra pod »Avba« 27055-7

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Dobavljamo

generatorske naprave z čistilci znamke »HANSA« za pogon z lesom ali lesnim ogeljem od 2 do 25 KS, za stabilne motorje. Nadalje generatorje za tovarne avtomobile do 120 KS. Vse informacije pri AMERICAN MOTORS, Tyrseva cesti 24. 26392-10

Ford Eifel

z dobriimi gumami, motorjem v odličnem stanju, po nizki ceni prodam. Samsa Boris, Litija. 27086-10

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Pohištvo

postelje, omare, divani etc. se ugodno prodajo. — Ogledati Soos, Mestni trg 18. 27076-12

Prehrana

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Priprosto

domačo hrano brez mesa, iščem. Pustite naslov v ogledelek Jutra pod »Snažnost«, 27093-14

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Posejila

dajemo našim članom in varčevalcem. Ugodni pogoji. Vloge obratujemo po 5 odstotkov. Vsi varčevalci brezplačno zavarovani. Zadruga »Moja Doma«, Ljubljana, Dvorčakova 8. Iščemo poverjenike. 199

Les

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hrastove doge

vseh dimenzij in pri merah hrastov, kupuje Anton Birgmayr, Maribor, Aleksandrova 147a. 27105-15

Lokal

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Prostori lokal

svetel, pripravljen za delavnico, oddam takoj. Cankarjevo nabr. 25. — Informacije istovrstne v 1 nadst. 27059-19

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Dvosobno

stanovanje novo, par minut od tramvaja v Mostah, oddam za november. Naslov v vseh posl. Jutra. 27045-21

Dvosobno

stanovanje oddam za november mirni, solidni stranki. Ogled od 9. do 14. ure. Stranki, Stari trg 9. 27079-21

Dvosobno

stanovanje se takoj odda. Naslov v vseh posl. Jutra. 27099-21

Stanovanja

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Enosobno

stanovanje s kuhinjo in pritliklino mi iščem za takoj! Ponudbe pod »Takoj stane« na ogledelek Jutra. 27079-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Opremljeno sobo

lepo, veliko in sončno odda dvema ali enemu stalnemu gospodu v strogem centru z ali brez zajutka. 27054-23

Opremljeno sobo

solončno, oddam v centru. Naslov v vseh posl. Jutra. 27083-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 15 Din.

Visokošolka

dobra inštruktorka matematike in fizike išče v bližini tehnike v Ljubljani čedno, solončno sobico z vso opremo, po zmerni ceni. Gre tudi kot sestanovna. Ponudbe na podružnico Jutra Celje pod »Visokošolka«. 27031-23a

Opremljeno sobo

z celo opremo samo pri boljši rodbini iščem. Ponudbe pod »Center ali blizu tehnike« na ogledelek Jutra. 27109-23a

Opremljeno sobo

oddam za november mirni, solidni stranki. Ogled od 9. do 14. ure. Stranki, Stari trg 9. 27079-21

Elegantno

opremljeno sobo z souporabo kopalnice, v centru, iščem. Ponudbe na ogledelek Jutra pod »Boljši gospoda« 27046-23a

Dijetke sobe

Visokošolka boljšega, sprejemem v kabinet. Kopalnica in dobra hrana 800. Naslov v vseh posl. Jutra. 27093-22

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Večstanovanjska

hiša v dobrem stanju, lahko novejša ali stara se kupi za 400.000 do 650.000 din. Gotovina takoj. Prevzamem tudi dolg. Cenjene ponudbe pod na ogledelek Jutra. 27096-20

Stroj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Krožne pletilne

stroje (Rundstrickmaschine) že rabljene, dobro ohranjene, kupimo. Ponudbe je poslati na ogledelek Jutra pod šifro »Dobro ohranjen«. 27092-29

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Pes foxterier

ki išči na ime »Liska« se je izgubil. Najditelj naj ga odda pri Bizjak Verovškova 20. 27075-27

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Združenje mesarjev

in klobasičarjev v Ljubljani naznanja članom in cenj. občinstvu, da bodo mesnice in mesarske stojnice ob nedeljah in praznikih zaprte in to za čas od 1. oktobra 1940 do 1. maja 1941. 26936-31

Vdova

stara 40 let, brez otrok, ki poseduje lepo posestvo, vredno ca 120.000 din, je dobra gospodinja, želi spoznati odnosen poročiti solidnega gospoda srednjih let, ki je dobrega srca. Prednost imajo državni uslužbenec, vdovec brez otrok niso izključeni. Ponudbe na ogledelek Jutra pod »Sreča« 27066-25

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, davek 3 Din, za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

»Kratko«

Politično, strojno v Ljubljano. 27051-24

Dvignite v oglaš-

nem oddelku dosepele ponudbe: Boljša natakarica, Brivec, Centrum 55, Center 75.000, Človeku ni dobro biti samemu. Diskretno 99, Dober okus, Dobra kuharica, Denar, Do 36, Dobra agilna natakarica, 25.000 din v gotovini, Dobra gospodinja, Dva, Do 500 din, Dober avto, Dobra skrbna gospodinja, Diesel, Dobra plača, Erika, Gre zamorkoli, Hvaležna bom, Hočem delati.

Od Vas

je odvisno, da imate vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni.

JOS. REICH

Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica svetilnic inica

Gospodarji!

Za izolacijo zidov in tal zahtevajte oblastveno preizkušeni nepremočljivi

N — CEMENT

Zastopstvo in zaloga

M. GREGOVIČ & Co.

LJUBLJANA — CELOVSKA CESTA 37 — TEL. 39-48

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali, spremljali našo preobrazbo ženo, mamico, hčerko, sestro, nečakinjo, svakinjo, gospo

Jelko inž. Stare-tovo

roj. Naglas

na njeni zadnji poti in ji pokrili grob s cvetjem, izrekamo najtoplejšo zahvalo.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v torek, dne 8. oktobra ob 8. uri v stolni cerkvi v Ljubljani in v farnih cerkvah Rova, Palovče, Homec in Radomlje.

Ljubljana, dne 4. oktobra 1940.

Rodbine:

inž. Vladi Stare, Bretl, Naglas, inž. M. Pirkmajer

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Preminul je naš ljubljani soprog, oče, brat, svak, stric, gospod

Flerin Ivan

gostilničar na Aerodromu

Blagega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v petek, dne 4. oktobra 1940 ob 4. uri popoldne z žal, kapelica sv. Janeza na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Kamnik, Hrastnik, dne 3. oktobra 1940.

Zalujoči: Zofija, soproga; Ivan, Nikolaj, sinova, ter ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je naša blaga, predobra mama, tašča, gospa

Ana Storova roj. Supan

v četrtek, dne 3. oktobra 1940 v svojem 80. letu po težki mučni boleznii previdena s tolažili sv. vere, udano in mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 5. t. m. ob 4. uri popoldne z žal, kapelice sv. Marije k Sv. Križu.

Prosimo tihega sožalja.

Ljubljana, dne 3. oktobra 1940.

Zalujoči: dr. Stanko Stor, sin; Manca Storova, hčerka; Helena roj. Wastl, sinova in Tilka, njena zvesta služabnica.